Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI

ROČNÍK VII. Číslo 1-2/2002

Dobrovoľný požiarny zbor v akcii

Požiarne družstvo. Národné kolo v Turanoch.

Prednáška predsedníčky DPO Viery Gašparovej na ZŠ o povinnej ochrane s praktickými ukážkami.

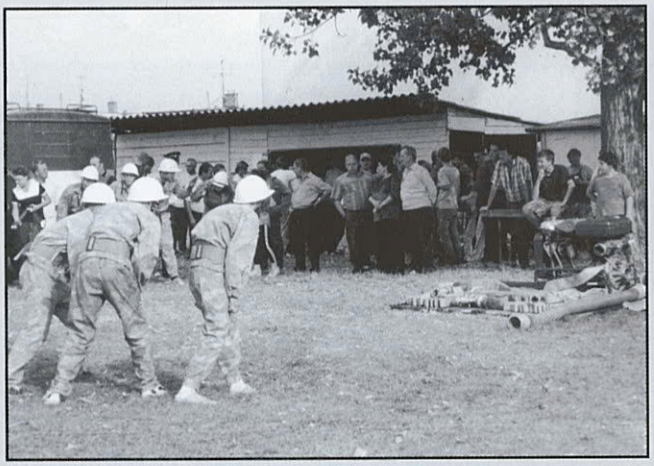

Královský pohár - jeseň 2001.

Královský pohár - jeseň 2001.

Družstvo mladých požiarnikov v Královej.

Prednáška v ZŠ

KRÁĽOVSKÉ ZVESTI
ROČ VII. 1-2/2002

OBSAH

Živé slová

Rozhovor s MUDr. Jánom Klučárom
Život so skalpelom v ruke *(1)*

História

Kostol svätého Andreja *(3)*

Zo slovenských Tahít na Slnečné jazerá *(4)*

Historické pamiatky v našom okrese
Senecká synagóga *(5)*

Z obecných zápisníc
Rozpočet obce na rok 1945 *(14)*
Ako sme volili v roku 1945 *(15)*
210 rokov Jánoviec *(15)*

Historický prameň
Listina z roku 1421. Zem a chotár obce Dijaki, ináč nazývanej Kermesd *(16)*

Život okolo nás

Holubári v Kráľovej *(7)*

Školský rok 2001/2002 *(9)*

Pomáhaj blížnemu svojmu *(12)*

Z činnosti Červeného kríža *(14)*

Informatórium

Rozpočet obce na rok 2002 *(17)*

Právny poradca na pomoc občanom *(18)*

Uplatňovanie zákona o odpadoch v podmienkach miest a obcí *(18)*

O čom rozhodovalo OZ *(19)*

Šport

Futbalová sezóna 2001/2002 *(20)*

Na prednej a zadnej obálke:
Pohľad na obec v roku 1945.

Rozhovor s MUDr. Jánom Klučárom

Stredná a najmä staršia generácia v našej obci veľmi dobre pozná meno MUDr. Janka Klučára, lekára - chirurga, momentálne primára chirurgického oddelenia nemocnice v Galante. Pomohol nejednému z nás a k našej obci ako jej rodák cíti veľmi úzke puto. Pri príležitosti životného jubilea, šesťdesiatin, sme si ho dovolili osloviť a dať mu niekoľko osobnejších otázok vo vzťahu k jeho väzbe na rodnú obec, ktorá je pre neho, ako sám povedal, veľmi dôležitou súčasťou života . Stále sa sem rád vracia, má tu mnoho osobných priateľov a časť najbližšej rodiny (brat Marián s rodinou).

MUDr J. Klučár sa narodil vo vojnových časoch, 14. 6. 1942. Prvé roky školskej dochádzky absolvoval samozrejme v rodnej obci, v Kráľovej pri Senci. V 17. rokoch úspešne zmaturoval na strednej škole v Senci a o dva roky, po absolvovaní Zdravotníckej školy v Bratislave, odbor rtg laborant, maturoval v roku 1961 po druhýkrát. Potom nasledovalo vysokoškolské štúdium na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, kde v roku 1967 promoval. Po promócii nastúpil pracovať na chirurgickú kliniku Dérerovej nemocnice, kde sa venoval cievnej chirurgii. V rokoch 1979 - 85 tu pôsobil ako primár chirurgickej kliniky. Ďalších šesť rokov pôsobil ako primár chirurgického oddelenia nemocnice v Ružinove. V tomto období viedol i katedru ošetrovateľskej starostlivosti chirurgických smerov Inštitútu vzdelávania (1987 - 91). V roku 1992 pracoval ako zástupca primára na chirurgickom oddelení nemocnice v Nových Zámkoch a následne zakotvil na chirurgickom oddelení nemocnice v Galante, kde dodnes pôsobí ako primár.

Počas svojej dlhoročnej praxe sa venoval aj vedeckému výskumu (publikoval 44 odborných prác), absolvoval študijné pobyty v zahraničí (Praha, Moskva, Kyjev, Budapešť, Mníchov, Paríž) a prednášal na kogresoch doma i v zahraničí. Za všetkými týmito údajmi sa však skrýva predovšetkým majstrovsvo chirurgického remesla a lekár, ktorý bol vždy verný Hippokratovej prísahe, a poslaniu, ktoré ho predurčilo ľuďom pomáhať. Našej mladej generácii môže byť príkladom, ako sa dedinský chlapec z chudobnej roľníckej rodiny dokázal presadiť vo „veľkom svete" a ostať pritom verný prostrediu, z ktorého vyšiel.

Váš vzťah ku Kráľovej je samozrejme prvotne formovaný rodinným putom, ktoré Vás k obci viaže.
Kam siahajú Vaše rodinné korene?

Rodinné puto ku Kráľovej a najmä Krmešu ma viaže prirodzene veľmi silne. Už v 18. storočí, v cirkevných matrikách sa medzi obyvateľmi obce vyskytuje meno Klučár pomerne často. Ja si však samozrejme pamätám len mojich priamych príbuzných. Môj dedo, ktorý sa narodil v roku 1863 a zomrel ako 85 ročný (1948) predával dobytok. Chodieval na jarmoky až do Čalova, Hlohovca a najmä Senca, ktorý bol vychýrený obchodom s dobytkom. Pamätám si, že keď dedo ležal už len na posteli, (celý deň mal v ústach pipasár s fajkou) babka (rodená Čaputová, dožila sa 91 rokov) povedala tú slávnu vetu, ktorá sa mi navždy vryla do pamäti: „ Ten náš dedo už asi nevstane, už vyplul aj víno".

Môj otec, Ján Klúčar (1913 - 1980), roľník a tesár (vynikajúco vedel kresať) sa po fronte stal predsedom Roľníckej komisie a pôsobil ako tajomník Demokratickej strany. Otec bol vychýreným mäsiarom a tomuto remeslu sa dodnes nevyhýbam ani ja a beriem ho samozrejme skôr ako zábavu a aktívny oddych medzi priateľmi. Niet nad dobrú zabíjačku.

Moja mamička, Pavlína, pracovala na roľníckom družstve. Všade chodila väčšinou na bycikli a raz, aby som to ukončil vtipnou príhodou zo života mojich rodičov, otec vyrátal mame, že najazdila na bycikli za tie roky čo chodila do roboty a kostola 90 tisíc kilometrov, teda toľko, akoby dvakrát obehla okolo zemeguľe po rovníku, a nakoniec dodal, že bez nehody.

Aká je Vaša spomienka na detstvo a vtedajšiu Kráľovú?

Zo školských čias si pamätám, že sme do školy chodili striedavo doobeda a poobede a vo štvrtok bol feriálny deň. Dve triedy chodili do školy v Kráľovej a jedna do Krmeša. Keď sme cestovali do Senca, pri v tom čase polozbúranom kaštieli nebol ešte vybudovaný riadny most, ale len lávka, ktorú keď prišla veľká voda, väčšinou zalialo. Autobus zastal pred riekou a ľudia prešli lávkou a prestúpili do druhého pripraveného autobusu za riekou a pokračovali smerom na Senec. Ďalšia lávka sa nachádzala medzi Malým Krmešom a Krmešom.

Ako malý chlapec som hrával futbal za miestny klub. Ako 14. ročný som sa vážnejšie zranil a s futbalom som skončil. Staré ihrisko bolo v Tehelni, no keď sa založilo Roľnícke družstvo , vybudovalo sa nové na Sigotke. Ihrisko, trochu menšie , bolo aj v Krmeši, pri svinskom cintoríne a hliníku, na urbariálnom pozemku. Dnes je už toto miesto zastavané novými domami pri bývalom termálnom kúpalisku. Na kaštieľ si už nepamätám, no z vodnej veži za kaštieľom som si

V zdravom tele zdravý duch...

Chvíle oddychu pri mariáši

dodnes zachoval pamiatku, pieskovcový šesťhranný kameň. Z mladých rokov sa mi ešte vrylo do pamäti združstevňovanie. Do družstva spočiatku vstupovali len roľníci čo mali málo rolí. Väčší a bohatší, akými boli v Krmeši Tóth a v Kráľovej Filipovič, sa do družstva nehrnuli. Prvé maštale, kde sa sústreďoval družstevný dobytok boli v bývalom starom pivovare, slepačáreň a družstevné včely, boli umiestnené v Tóthovej záhrade v Krmeši.

Od roku 1959, kedy som odišiel na štúdiá do Bratislavy, som sa do Kráľovej dostával stále menej a menej.

Práve vďaka štúdiu medicíny sa Vaša cesta a prepojenie s rodnou obcou stalo trvalým putom. Kráľová si Vás prisvojila ako dvorného lekára a Vy ste jej za to asi svojím spôsobom aj vďačný. Čo Vám dáva takýto dotyk s rodiskom?

Ja som veľký lokálpatriot a jedno ma mrzí, že nemám v Kráľovej postavený dom. Nielenže som sa tu narodil, ale môžem povedať, že Kráľová sa do môjho života zapísala svojou kultúrou, ktorá v tých časoch bola povestná v širokom okolí. Vyrástol tu krásny kultúrny dom, hrali sa tu divadelné predstavenia, fungovalo tu kino, hrala tu dychovka, ľudia poriadali mnoho kultúrnych podujatí , dedina vždy držala spolu a neboli tu nikdy žiadne väčšie spory. K týmto tradíciám by sa mala dedina vrátiť. Ja sa sem vraciam vždy rád .

Rozhovor pripravil M. Daniš.

Svetloslav Veigl

Druhý raz

(Chirurgovi MUDr. J. Klučárovi)

Na operačnom stole
druhý raz.
To nie je špás,
osemdesiatpäťročný
visieť na vlásku
medzi nebom a zemou.

V ohnivých víroch skalpelu
sme opäť bližšie k Bohu.
Na hranici života a smrti.

V tmavej priepasti
mi zažíha hviezdy
viera a nádej,
anjeli v ľudskom tele,
chirurg,
čo zlaté ruky má
a srdce zo zlata.

Lekár lieči,
Boh uzdravuje.
A Pán ma tu ešte ponechal
polievať
vysychajúce tamarišky a tuje.

Galanta 11.10. 2000

Kostol svätého Andreja

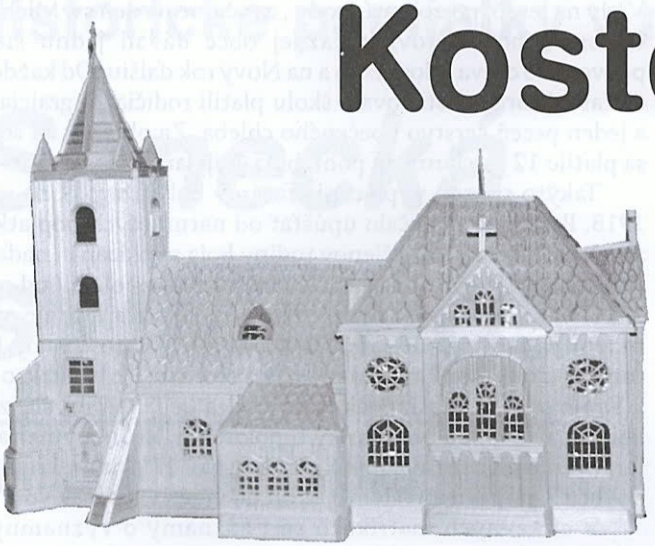

Miroslav Daniš

Až do roku 1948, kedy bola v Kráľovej pri Senci zriadená rímsko - katolícka fara bol celý duchovný a náboženský život obcí Krmeš, Kráľová, Borša, Tureň a Šúr viazaný k jednému miestu, a to ku kostolu sv. Andreja v Kostolnej pri Dunaji. Fara tohto kostola sa spomína ako „ antiqua parochia" (veľmi stará fara) už v roku 1281. Vtedajší farár Mikúláš v listine priznáva pri súpise majetku bratislavskej kapituly (farnosť a kostol jej patrili), že nevlastní žiadne hmotné statky.

Pôvodný kostol sv. Andreja v Kostolnej pri Dunaji pochádza z 12. storočia a bol viackrát prestavovaný. Kostol bol postavený v románskom štýle ako jednoloďová stavba s polkruhovou svätyňou a vežou. I napriek viacerým prestavbám je jeho románsky charakter dodnes viditeľný. Stavba z pálenej tehly má nad kostolnou strechou 11 metrov vysokú vežu. Pôvodne bol chór umiestnený pod vežou nad hlavným vchodom a bol drevený. V súčasnosti je práve na opačnej strane, vzhľadom na prestavbu kostola z roku 1937.

Vo veži boli umiestnené dva zvony. Menší v roku 1763 a väčší v roku 1777. Uprostred kostola je krypta, ktorá je pre značné poškodenie uzavretá. V kostole boli dva oltáre. Hlavný zasvätený ku cti s. Andreja apoštola, ktorého reprezentuje olejomaľba z roku 1764. Menší oltár bol zasvätený ku cti sv. rodiny, ktorá je taktiež vyobrazená na oltárnom obraze. Hlavný oltár bol kamenný a vedľajší drevený.

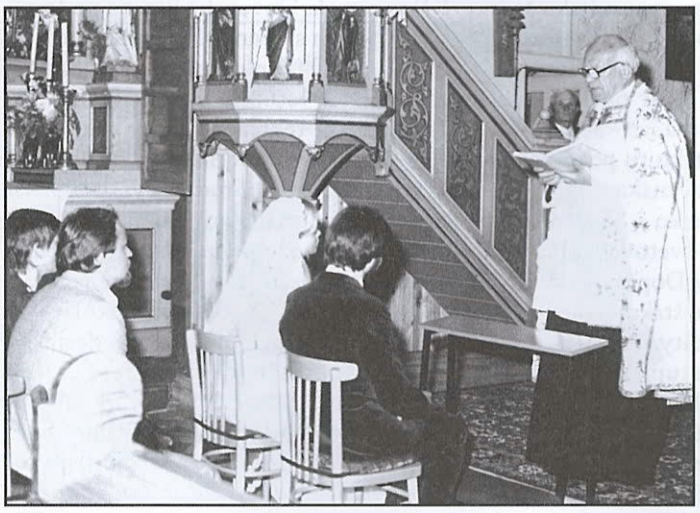

Interiér kostola. Pri sobášnom akte.

Najväčšou prestavbou prešiel kostol v roku 1937, kedy pôvodná oltárna časť (sanktuárium) bola prestavaná v priestornú hlavnú loď a oltárna časť prenesená do priestorov pod vežou. Hlavný vchod pod vežou bol zamurovaný. Takéto úpravy si vyžiadal narastajúci počet veriacich z okolitých obcí.

Pri kostole bola aj fara , ktorú v roku 1879 dal prestavať farár Štefan Markovič a zriadil tu i cirkevnú školu, ktorá existovala do roku 1939, kedy bola oproti starej postavená nová budova školy.

Pôvodný patrón kostola, sv. Andrej. Socha neznámeho autora zo zač. 20. st.

Najstaršie spomínaným farárom v Kostolnej bol Augustinus, ktorý na fare pôsobil od roku 1562. Od roku 1674 poznáme všetkých kňazov, ktorí na fare v Kostolnej pôsobili. Z nich sú na cintoríne v Kostolnej pochovaní tí, ktorí tu aj zomreli : Štefan Gyorgyovics 1.1. 1741, Karol Requini 11.5.1821 a Emerich Kováč 14. 12. 1865. Emerich Kováč pôsobil v Kostolnej najdlhšie a prežil dvakrát zúriacu choleru, keď v roku 1831 pochoval 255 veriacich farnosti a roku 1849 okolo 200 veriacich.

Z literárne a vedecky činných kňazov možno spomenúť Viktora Masárika (narodil sa v Nitre 25. 9. 1860 a zomrel v Kostolnej pri Dunaji 27.12. 1927), ktorý sa venoval i histórii. Ako člen Rehole menších bratov františkánov bol v rokoch 1893 - 1897 sekretárom provincie, bibliotekárom a provinčným archivárom. Na základe prameňov uložených v provinčnom archíve napísal dejiny bratislavského františkánskeho konventu. Od roku 1898 pôsobil ako diecézny kňaz v Kostolnej pri Dunaji.

Z archívnych dokumentov sa dozvedáme, že tunajší farár a organista dostávali plat a dôchodky z obcí od veriacich.

Miestna fara v Kostolnej pri Dunaji.

V 17. storočí z obce Kráľová a Krmeš dostával farár od každého občana päť denárov a jednu mericu obilia ročne. Želiari a chalupníci mu platili jedno jahňa.

V roku 1781 dostával farár v Kostolnej z obce Kráľová pevný plat 42 florénov a 5 grajciarov a dôchodok 35 florénov a 31 grajciarov. Z Krmeša 24 florénnov a 48 grajciarov pevného platu a dôchodku 12 florénov a 64 grajciarov. Dôchodky platili občania v peniazoch, ale i v naturáliách, v tzv „ zosypoch". Vždy na jeseň, po zobratí úrody , zvyčajne na deň sv. Michala. Okrem toho farárovi z každej obce dávali jednu siahu palivového dreva s dovozom a na Nový rok ďalšiu. Od každého dieťaťa, ktoré navštevovalo školu platili rodičia 25 grajciarov a jeden peceň čerstvo upečeného chleba. Za ohlášky na sobáš sa platilo 12 gajciarov, za pohreb 25 grajciarov.

Takýto spôsob vyplácania farárov bol bežný až do roku 1918. Postupne sa začalo upúšťať od naturálnych poplatkov, ale cirkevná daň podľa členov rodiny bola vyplácaná i naďalej. Začiatkom 18. storočia sa začala na fare v Kostolnej (od roku 1711) viesť matrika. Matričné záznamy uvádzajú údaje o narodení, sobášoch a úmrtí členov farnosti. Tento vzácny historický dokument nás menovite informuje o tom kto žil v Kráľovej a Krmeši. Poskytuje však i celý rad iných, záznamov, napríklad poznámky o pokutách, ktoré vymeriaval farár veriacim z rôznych príčin. Tak v roku 1719 musel zaplatiť pokutu 2 grajciare mládenec, ktorého videli v lese s devou.

V cirkevných matrikách sú i záznamy o významných sobášoch šľachty v pálffyovskom kaštieli v Kráľovej. Dňa 20. septembra 1767 bol v kaštieľskej kaplnke zosobášený gróf Mikuláš Forgáč s dcérou kráľovského radcu cisárskej pokladnice , Izabellou de Batthyan. Svedkami boli gróf Karol Pálffy a gróf Balassa. V kaštieli sa uskutočnila aj svadobná hostina. V roku 1796 sa tu uskutočnil sobáš baróna Jozefa Huňadyho s Františkou Pálffy ab Erdod.

Zo slovenských Tahít na Slnečné jazerá

Väčšina návštevníkov pozná Slnečné jazerá v Senci ako umelo vytvorené prírodné kúpalisko, ktoré vzniklo bagrovaním niekedy v prvej polovici 20. storočia.

Slnečné jazerá. Rok 1958.

História Slnečných jazier je však omnoho staršia. Už v rokoch protitureckých bojov sa senecké jazero spomína ako miesto, kde sa niekoľkokrát zhromažďovali vojská. V časoch povstania Juraja Rakocziho II. tu v roku 1703 táborilo cisárske vojsko zemana Ilovaya, kde sa spojilo s jazdou generála Pállfyho z Kráľovej. Vtedajšie jazero však viac pripomínalo močarisko a až do roku 1845 neboli na ňom uskutočňované žiadne úpravy. S bagrovaním štrku sa tu začalo až práve v spomínaných rokoch 1845 - 1850, kedy tu uhorská železničná správa začala ťažiť štrk na výstavbu železničnej trate Bratislava - Senec - Galanta. V bagrovaní štrku tu pokračovala po vzniku Česko - Slovenska v roku 1918 Stavebná správa Česko - Slovenských železníc a po druhej svetovej vojne najmä miestne podniky Doprastav a Elektrovod. Z vyťaženého štrku vyrábali najmä mostné prefabrikáty.

Ťažbou štrku postupne vznikli štyri samostatné vodné plochy, ktoré sa neskôr prepojili do jedného jazera o rozlohe viac ako 100 hektárov.

Možnosť zriadiť tu kúpalisko využila už v roku 1919 Slovenská beseda v Senci. Na vtedajšom druhom jazere vyčlenila a dala ohradiť vodnú plochu na kúpanie. Prírodné kúpalisko dostalo vtedy názov „ Slovenské Tahiti", ktorý sa však neudomácnil a všeobecne sa jazerá nazývali „ Bager".

Roku 1930 sa prírodného kúpaliska ujal 59. zbor Slovenskej ligy v Senci, ktorý ho prevzal do prenájmu od železničnej správy. Oplotil ho, zriadil tu bufet a malú lodenicu. Zisk zo vstupného (1,50 Kč) venovala Slovenská liga na podporu chudobných slovenských študentov.

Väčší záujem o jazerá nastal až po roku 1945. Postupne si v okolí jazier začali budovať rekreačné chaty súkromníci a jednotlivé podniky. V roku 1960 vypísal Miestny národný výbor v Senci spolu s komunálnymi službami mesta súťaž na pomenovanie jazier a z návrhov vyšiel víťazne názov „Slnečné jazerá". V neskoršom období tu vyrástol autocamping, stanové mestečko a desiatky nových rekreačných zariadení, ktoré z roka na rok pribúdajú. A okrem nových stavieb sa možno na Slnečných jazerách dočkáme i služieb na úrovni ostrova Tahiti.

-FT-

Historické pamiatky v našom okrese

Senecká synagóga

Simona Lovásiková

Stavby synagóg sa nachádzali takmer v každom meste a dedine na Slovensku. Neboli to vždy veľké a nápadné stavby, ale väčšinou malé domy s obdĺžnikovitými oknami zakončené oblúkmi. Najväčšie množstvo synagóg sa nám zachovalo z 19. storočia, kedy boli Židia v plnej miere zrovnoprávnení s ostatným obyvateľstvom Uhorska. Vďaka vtedajším zákonom sa uplatňovali v rôznych remeslách a občianskych zamestnaniach , získavali prostriedky aj na honosné synagógy. Mnohé z nich po roku 1945 chátrali a niektoré podľahli skaze. V našom okolí po roku 1945 zbúrali napríklad stavby synagóg v Galante, Dunajskej Strede, Seredi, Pezinku, Šali, dve synagógy v Bratislave. Jednou z tých, ktoré sa zatiaľ zachránili je i synagóga v Senci.

Stojí na Hlavnom námestí v zástavbe okolitých domov. V súčasnosti je nevyužitá a v zlom stave. Jej vlastníkom je Židovská náboženská obec a napriek svojmu zničenému výzoru patrí medzi kultúrne pamiatky Slovenska. Stavba po roku 1945 slúžila ako sklad tovaru a v roku 1990 si ju na krátky čas prenajala súkromná firma. Budúcnosť tohto objektu však pravdepodobne závisí na možnom predaji židovskou obcou do rúk vhodného kupca.

Synagóga

Židia samotnú synagógu nechápu ako kresťania kostoly, teda ako boží dom. Funkcia synagógy spočíva v poskytovaní miesta na stretávanie sa, štúdium a modlitbu. Dôležitým a funkčným miestom sa stáva synagóga vtedy, ak ju naplní minimálne desať dospelých mužov (musia mať najmenej 13 rokov). Do synagógy chodia aj ženy, nie je to však ich povinnosť, pretože ich prvoradá úloha je starať sa o rodinu.

Južná strana synagógy, okná na prvom poschodí. Rok 2001.

Ústredným prvkom v synagóge je Svätá skriňa (aron ha - kodeš), v ktorej sú uložené zvitky svätej knihy - Tóry, teda Päť Mojžišových kníh. Je to pergamenový papier navinutý na tyčiach. Svätú skrinku zakrýva opona, ktorá symbolizuje predelenie hlavnej svätyne od ostatných priestorov. Je vyrobená zo vzácnych tkanín a zdobená Dávidovou hviezdou, alebo iným symbolom (hebrejským písmom, levmi).

Najdôležitejšou časťou bohoslužieb v synagóge je čítanie z Tóry. Tá sa číta z vyvýšeného miesta, okolo ktorého sú umiestnené lavice na sedenie. Pri náboženských obradoch má dôležitú úlohu svetlo. Lustre a svietniky majú symbolický význam. Sedemramenný svietnik symbolizuje sedem dní, počas ktorých Boh stvoril Zem.

Synagóga sa rozdeľuje na hlavnú mužskú modlitebňu a ženskú galériu. Ženy nevstupovali hlavným vchodom, ale vedľajším, najčastejšie zo severnej strany, kadiaľ schodiskom prešli na prvé poschodie na galériu.

Podľa tradície musí mať každá synagóga vstupnú halu, kde sa nachádza malé umývadlo na rituálne umytie rúk.

V synagóge mohla byť škola pre deti. V minulosti sa v areáli synagógy nachádzal rituálny kúpeľ, bitúnok, pekáreň macesov (chleba z nekysnúceho cesta), byt rabína, učiteľa, správne budovy. Väčšie židovské komunity tu mali aj nemocnicu a starobinec.

Židia v Senci

Židia v Senci sú podľa písomných správ evidovaní v zoznamoch obyvateľov mesta už od 15. storočia. Živili sa predovšetkým peňažníctvom, požičiavaním peňazí na úrok nielen v Senci, ale aj v blízkom okolí. Neskôr sa zaoberali aj predajom galantérie a plátna na jarmokoch a trhoch, ktoré boli pre Senec po celé storočia typické. Prvá významnejšia a konkrétna správa o Židoch v Senci je z roku 1715, kedy tamojší obyvateľ Moses Lebl vzal do árendy od mestečka vyberanie trhových poplatkov z trhov a jarmokov. Štatistické údaje z roku 1785 uvádzajú, že v Senci žilo 19 Židov. Podľa kanonickej vizitácie rímsko-katolíckej fary v Senci z 3. apríla 1791 sa píše, že v meste žijú tri rodiny a spolu ich je 11. Pobožnosti si konajú doma, alebo chodia do synagógy v Cíferi. V roku 1828 sa v Senci uvádza počet Židov 85, ako aj to, že v mestečku je aj židovská synagóga. V druhej polovici 19. storočia sa v Senci ustanovila židovská náboženská obec s dvadsiatimi rodinami. Tvorili asi 70 člennú komunitu. Ďalšie počty z roku 1904 uvádzajú 100 Židov . Pred rokom 1939 žilo z celkového počtu 4982 obyvateľov mesta 423 židovských. Posledným seneckým rabínom bol Emanuel Bresnitz

Synagóga z roku 1828 pravdepodobne v nasledujúcich rokoch, vzhľadom na rast počtu židovského obyvateľstva v meste svojimi malými rozmermi nevyhovovala a preto finančne a hmotne silná židovská náboženská obec dala na začiatku 20. stor. postaviť novú synagógu.

Umelecko - historický opis synagógy.

Synagóga v Senci bola postavená v roku 1904, čo potvrdzuje tabuľa na priečelí stavby. V roku 1903 nachádzame v zápisnici obecného zastupiteľstva správu, ktorá hovorí o požiadavke miestnej židovskej obce o prenajatie obecnej sály raz do roka na oslavu najväčšieho židovského sviatku. Jeden z predstaviteľov obce, pán Fleischer však navrhol aby sála neslúžila ani na politické ani náboženské účely. To bol pravdepodobne jeden z dôvodov urýchlenej výstavby novej synagógy, ktorá vyrástla na mieste staršieho objektu z roku 1825.

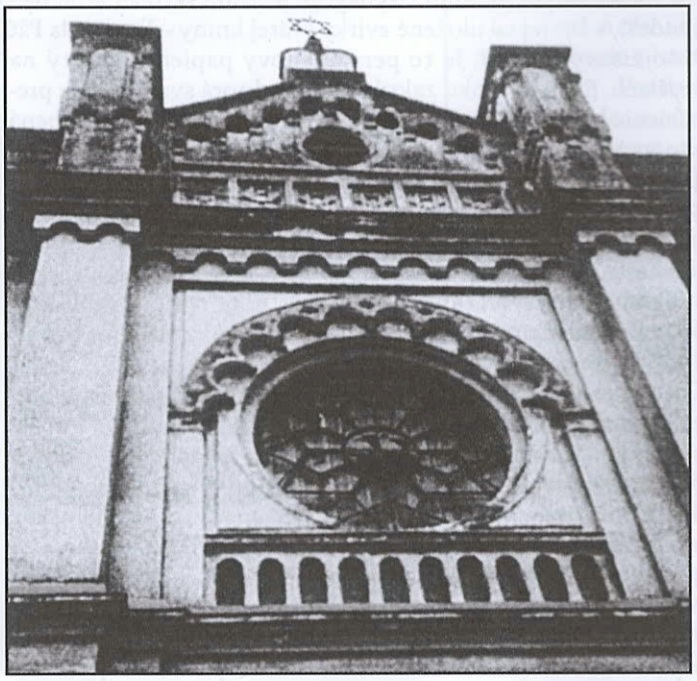

Priečelie synagógy, vidno rozetové okno, dosky Desatora s Dávidovou hviezdou.

Vstupná brána v tvare podkovy. Rok 2001.

Synagóga v Senci je dvojposchodová murovaná stavba s prvkami orientálnej architektúry. Stavba má jeden hlavný vchod a dva bočné, ktoré sú v súčasnosti už zamurované. Pôdorys má obdĺžnikový s čelnou fasádou otočenou na námestie. Fasáda je trojosová. V popredí vystupujú dva pilastre v hornej časti ukončené malými vežičkami. Medzi nimi sa nachádza trojuhoľníkovitý štít .

Hlavný vchod je ukončený oblúkom v tvare podkovy. Vchodové dvere sú drevené, na obidvoch stranách vchodu sú stĺpy s rastlinným motívom v hlavici. V strede fasády na prvom poschodí dominuje veľké rozetové okno s ornamentovým poloblúkom nad ním. Na bočných stenách stavby boli jednoduché poloblúkové okná a vchody pre ženy, neskôr zamurované.

Vnútro stavby je vo veľmi zlom stave. Pri adaptácii stavby na sklad sa prerobili dva drevené medzistropy. Z vnútorného výzoru sa zachovala len empora, miesto pre ženy. Vedú na ňu dve schodištia podopreté troma liatinovými stĺpmi s hlavicami s rastlinným motívom. Medzi stĺpmi podopierajúce emporu sa tiahne pás s rastlinnými ornamentmi.

Hneď za synagógou sa v minulosti nachádzala budova židovského svätého spolku, motlitebňa, rituálny kúpeľ a byt rituálneho podrezávača zvierat (šócheta). Dnes sa tu už nachádza iba cintorín ohradený tehlovým múrom. Vstupná hala je zbúraná a nachádza sa tu väčšie množstvo náhrobkov z konca 19. a začiatku 20. storočia.

V roku 1989 sa pripravoval projekt na rekonštrukciu synagógy a jej prestavbu na viacúčelovú kultúrnu inštitúciu. Na stene vstupnej haly oproti hlavnému vchodu mala byť inštalovaná keramická výtvarne stvárnená stena s motívom mesta Senec. V hlavnej sále by bolo umiestnené javisko a nad ním polkruhová mozaika.

S ďalšími návrhmi na rekonštrukciu synagógy prišli poslucháči Stavebnej fakulty v Bratislave: urobiť tu mestskú galériu, knižnicu s čitárňou, či sálu pre kultúrne podujatia. Dodnes ani jeden z týchto zaujímavých návrhov sa neujal.

Holubári v Kráľovej

Počiatky holubárstva v našej obci má dlhú tradíciu. Do spolkovej činnosti chovateľov poštových holubov sa však naši občania začali zapájať od roku 1935, kedy v Senci vznikol Klub poštových holubárov. Ako prvý chovateľ z Kráľovej sem vstúpil Alojz Deák a v tom čase tu dosahoval dobré výsledky. Výraznejšie oživenie činnosti holubárov v našej obci zaznamenávame v roku 1967. S intenzívnou činnosťou započali mladí chovatelia Blažej Podolský, Marián Roka, Vladimír Gašpar, Igor Šillo. V rokoch 1969 - 1975 prichádzajú noví chovatelia Ľudovít Čapla, František Koiš, Vladimír Štiglic, Dušan Repčík, Pavol Vyletel. Tak sa vytvorila v Kráľovej silná skupina holubárov, ktorá bola organizovaná v seneckom klube. Chovatelia našej obce dosahovali veľmi pekné výsledky a preto sa v roku 1985 rozhodli založiť Klub holubárov v Kráľovej pri Senci. Organizovaní sú v ňom i chovatelia z okolitých obcí: z Kostolnej pri Dunaji, Hrubého Šúru, Réci, Boldogu, Jelky, Veľkých Úľan i Lúčneho Dvora. Vzhľadom na dobré pretekárske výsledky ako i verejnoprospešnú prácu klubu v prospech obce vyšlo holubárom v ústrety obecné zastupiteľstvo a pridelilo mu miestnosť v objekte Požiarnej zbrojnice. Od konca apríla do konca októbra sa tu počas letovej sezóny stretávajú členovia klubu za účelom nasadzovania holubov a vyhodnocovania ich umiestnenia z pretekov. Naši holubári dosahujú dobré výsledky v rámci celej oblasti, ale i celého Slovenska.

V súčasnosti je predsedom Základnej organizácie chovateľov poštových holubov pán Ľudovít Čapla. Dlhoročným funkcionárom vo vyšších orgánoch holubárskej organizácie a členom posudzovateľskej komisie pri rôznych súťažiach je pán Dušan Repčík, ktorý tu robí dobré meno našej miestnej organizácii.

Predseda ZO holubárov v Kráľovej pri Senci, p. Ľudovít Čapla.

Naša základná organizácia je členom Slovenského zväzu chovateľov poštových holubov, ktorý je záujmovým združením a jeho členská základňa presahuje počet 4000 holubárov. Hlavným cieľom našej činnosti je chov poštových holubov, starostlivosť o rozvoj športovej a výstavníckej činnosti a výchovná činnosť v tejto oblasti.

Z každodenného života holubára

Základným zariadením pre chovateľa holubov je kvalitný holubník, ktorého kvalita často ovplyvňuje aj chovateľské výsledky. Medzi najčastejšie využívané bývajú komorový domčekový holubník alebo povalový komorový holubník. V miestnosti holubníka sú najdôležitejšie hniezdové búdky. K vnútornému zariadeniu holubníka patria sedadlá, nádoby na vodu, válovček na krmivo, nádobka na kúpanie a minerálne látky. Samozrejme základom zdravého chovu je čistota holubníka i jeho zariadenia. Čo v prírode urobí dážď a vietor, to musí v holubníku urobiť holubiar. Poštové holuby majú mať priestranné a čisté komorové holubníky, aby každý kus mal svoje miesto a aby holuby netrpeli cudzopasníkmi. Holuby treba dobre a pravidelne chovať aby boli silné a zdravé. Holubník má byť vyššie postavený. Je to dôležité pre holuby preto, aby sa doň ľahko dostali a aby ho zďaleka zazreli, keď sa vracajú z ciest. Vchod do holubníka je upravený tak, aby sa holub, ktorý sa vráti, dostal čím skôr do rúk chovateľa. Poštové holuby musia dokonale poznať okolie svojho bydliska. To sa stáva vtedy, keď môžu slobodne denne lietať okolo svojho holubníka. Pre poznanie širšieho okolia holubníka chovateľ odnáša, resp. posiela holuby do menších vzdialeností, odkiaľ priletujú domov. Holuby sa postupne posielajú ďalej až do vzdialenosti niekoľko 100 km.

Dôležitým aspektom zdravého chovu holubov je správne kŕmenie, ktoré musí byť pravidelné. Holubom sa dáva len toľko potravy, koľko zožerú naraz a kŕmia sa dva až trikrát cez deň. Veľkú pozornosť musia holubári venovať veterinárnej starostlivosti, nakoľko bez dobrého zdravotného stavu holubov nemožno očakávať dobré výsledky na pretekoch. Najmä od decembra (po ukončení pretekovej sezóny) do párenia (mesiac marec) sa holuby musia zbaviť všetkých zdravotných problémov, t.j. dôkladne preliečiť.

Chovateľ holubov, p. Dušan Repčík. Vitrína víťazných pohárov a ocenení.

Holuby si samozrejme vyžadujú každodennú starostlivosť. V pretekovej sezóne, hneď po preteku dostanú vitamíny,

med, glukózu. Dostatok vitamínov a minerálnych látok je zárukou dobrej kondície holuba. Tieto sa pridávajú najmä do kŕmnej zmesi, ktorá sa získava premiešavaním napríklad prosa, ľanu, konope, viky, hrachu, pelušky a pod. Vrcholom sezóny holubára a holubov je pretekárska sezóna. Holuby lietajú prirodzenou metódou alebo vdovskou metódou. Z najčastejšie vypisovaných súťaží sú preteky na krátke a stredné trate v rozpätí od 100 do 500 km a dlhých tratí nad 500 km. O uvedených špecifikách lietania a súťaženia holubov si povieme v niektorom z ďalších čísiel KZ.

Aj holuby majú svoju povahu

Chovatelia holubov vám určite potvrdia, že každý holub má svoju „povahu", ktorá sa pri každom jeho čine prejaví charakteristickým spôsobom. Holuby - bitkári sú najmä niekoré samce, ktorí veľmi rady napádajú iné holuby. Touto vlastnosťou sa vyznačujú aj niektoré samice. Bitkári sú zádrapčiví, nespratní a výbojní. Napádajú búdky iných párov, odháňajú iné holuby od krmiva, napádajú mláďatá i samice. Niektoré holuby sa vyznačujú prílišnou pahltnosťou. Ak počujú zvuky, ktoré by mohli súvisieť so sypaním zrna alebo liatím vody, opúšťajú hniezdo, utekajú alebo letia, ako by im išlo o život, na miesto, kde očakávajú potravu. Aby boli čím skôr pri potrave lozia iným holubom po chrbte, nebdajú na zachovanie hierarchie a ak je ich viac vytlačia aj bitkárov, ako aj oveľa väčšie a silnejšie holuby. Táto vlastnosť sa u nich prejavuje aj vtedy, keď sú nažraté. Behajú z miesta na miesto, odtískajú iné holuby, hoci sami už nežerú.

K zaujímavej povahe niektorých holubov patrí lenivosť. V nijakom prípade sa im nechce lietať alebo nerady sedia na vajciach, nerady chovajú mladé. Medzi negatívne vlastnosti holubej povahy patrí nevernosť. Niektoré indivíduá bez ohľadu na pohlavie zabúdajú na svojho partnera a rady sa pária s inými holubami.

Niektoré holuby sú mimoriadne plaché. Nepomáha ani časté chytanie, ani kŕmenie obľúbenou stravou, či pozorné správanie voči nim.

Samozrejme popri uvedených skôr negatívnych vlastnostiach sú pre holuba prirodzené najmä pozitívne povahové znaky, ktoré ho robia cenným a nenahraditeľným, jeho miernosť, pokoj, ústupčivosť, ochota vždy lietať.

Zo spolkovej činnosti holubárskej organizácie.

Z histórie holubiarstva na Slovensku

O používaní holubov na nosenie správ sa dozvedáme už od starých Egypťanov, Číňanov a Grékov.

Na Slovensku sa o chov holubov a šírenie osvety o ich význame zaslúžili najmä mnížske rády, ktoré k nám prichádzali s misijnou činnosťou v stredoveku. V Diakovciach pri Šali benediktínski mnísi chovali biele holuby a hrdličky už začiatkom 13. stor.

O akomsi organizovanom chove holubov na Slovensku možno hovoriť v 14. stor. kedy sem prichádzali františkáni. Z nich najmä P.Osváth Laksay povolal záujemcov z okolia Galanty, Trenčína a Spišskej Novej Vsi do budínskeho františkánskeho kláštora a tam ich zasväcoval do chovateľských praktík. Vďaka tejto činnosti sa pravidelnému chovateľstvu venovalo okolo 150 ľudí. Mnížsky rád Paulínov choval biele holuby v Marianke (správa zo 14. storočia) a používal ich ako poštové. Z tohto obdobia sa zachovala správa že bratislavskej župe dodal 450 holubov pre poštové účely . Najstarší záznam o prvej výstave holubov máme z roku 1410 zo Skalice. Koncom 17. stor. sa začal u nás pestovať ako šport výškový let holubov, no venovali sa mu len jednotlivci. V 19. stor. sa najmä majetnejší chovatelia venovali plemennému chovu holubov.

Chov holubov sa však na Slovensku až do 20. storočia viac sústreďoval len na bežný úžitkový chov domácich holubov, najviac na dedinách.

Organizovanú podobu získalo holubiarstvo na Slovensku po roku 1918. Prvé výstavy sa organizovali v Bratislave a v Košiciach. Prvý spolok (Zemský spolok holubiarsky) vznikol v roku 1920 v Bratislave. V 20 - tych rokoch potom vzniká celý rad ďalších mestských spolkov . Prvá krajinská výstava sa uskutočnila v roku 1925 (Bratislava) a následne o dva roky to bola prvá medzinárodná výstava holubov (Bratislava). Okrem toho bývala každoročne na Dunajskom veľtrhu expozícia holubov. Výrazný rozmach holubiarstva sme na Slovensku zaznamenali po roku 1945.

Poštový holub

Poštové holuby sú stredne vysoké, krátko, husto operené pružným, priliehavým perím. Sú väčšie ako obyčajný domáci holub, kratšie, široké v pleciach. Krídla majú dlhé, široké, veľmi svalnaté, s dobre vyvinutým hrebeňom na prsnej kosti, o ktorý sa opiera mohutná svalovina, slúžiaca na pohyb krídel. Chvost je mierne sklonený a skladá sa z 12 pier. Poštové holuby majú dosť charakteristickú hlavu. Zobák je rohovočiernej farby. Oči sú veľké, bystré, ohnivého pohľadu, pomarančovočervené s tmavosivou až pleťovou obočnicou. Nohy poštového holuba sú silné a neoperené. Poštové holuby sa najčastejšie vyskytujú v modrej, plavej, červenej a čiernej farbe. Červené a čierne majú silný modrastý nádych, preto by bolo správne ich nazývať sivočiernymi a sivočervenými. Holuby sa obrúčkujú špeciálnymi obrúčkami a vedie sa o nich prísna evidencia. Držať alebo chovať poštové holuby možno len za určitých podmienok, ktoré záujemcom oznámi v ich okolí najsbližší spolok chovateľov. Pri posudzovaní poštových holubov na výstavách sa berú do úvahy znaky o ktorých sme hovorili. Predovšetkým sa kladie dôraz na postavu, potom na operenie, ďalej na tvar hlavy, na oči, zobák a nohy. Odchýlky od opísaného zafarbenia sa počítajú ako ľahké chyby krásy.

Spracované na základe materiálov predsedu združenia, p. Ľ.Čaplu

Školský rok 2001/2002

V školskom roku 2001/2002 zasadlo do lavíc 218 detí. Niekoľko rokov pretrvávajúci nedostatok finančných prostriedkov pre školstvo sa odráža i na našej škole. Je otázne, či prechod kompetencií zo štátu na obec v otázke jej správy prinesie škole zlepšenie jej materiálno - technického zabezpečenia . Škola potrebuje financie na údržbu budovy, nákup školského nábytku, nákup učebných pomôcok. Každý rok sa obraciame na sponzorov, no nie sme jediný a tak sa škole veľa sponzorských príspevkov neujde. Tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu aby si naša škola udržala štandard a dobré meno v mene školy ďakujeme.
V školskom roku 2001/2002 sa uskutočnil na škole celý rad akcií a podujatí, ktoré vyplývajú predovšetkým v zaangažovanosti školy do projektov „ Škola podporujúca zdravie" a „Strom života". Veľké množstvo akcií sa uskutočnilo v rámci našej detskej organizácie Fénix.

Škola podporujúca zdravie

V rámci projektu Škola podporujúca zdravie mohli naši žiaci v rámci troch zimných mesiacov konzumovať bylinkové čaje, na ktoré si počas jari nasušili bazový kvet a na jeseň šípky. Za odpracované brigádnicke hodiny venovalo Včelárske učilište škole ihličnaté a listnaté stromky, ktorých výsadbu započali žiaci v areály školy. Zasadili už 40 stromčekov a vo výsadbe budú pokračovať v novom školskom roku. V teoretických znalostiach sa žiaci precvičili v rámci súťaže „ Mladý ekológ školy" , v ktorej sa na prvom mieste umiestnil Róbert Slovák (8. trieda), na druhom Nikola Vlahyová (7. trieda) a treťom Katarína Tóthová (6. trieda).
Od februára roku 2002 sa žiaci zapojili do projektu Strom života, kde v rámci programu na tému „ Rieka a voda v nej" pozorujú život v Čiernej vode.

Ďalšie podujatia školy

Na každoročnej okresnej súťaži „ Beh zdravia" Senec - Slnečné jazerá sa zúčastnilo 44 žiakov. Na okresnom kole cezpoľného behu sa zúčastnilo 6 pretekárov a Behu M.R. Štefánika 5 pretekárov. Naši žiaci absolvovali aj okresné kolo v minivolejbale a v gymnastike. Zo športových podujatí to boli ešte ľahkoatletické majstrovstvá okresu kde sa k najúspešnejším zaradili František Vlahy v skoku do diaľky (1. miesto) , Dávid Molnár v behu na 200 metrov (3. miesto), Romana Magyarová v hode kriketovou loptičkou (3. miesto), Filip Brezovský v skoku do výšky (2. miesto) a skoku do diaľky (3. miesto), Martin Mach v hode kriketovou loptičkou (3. miesto), Peter Skalský v skoku do výšky (4. miesto).
Na matematickej olympiáde reprezentovali školu na okresnom kole Ľubica Dubeňová a Pavol Dubeň, na biologickej olympiáde Monika Lakyová.
V rámci účelového cvičenia „Ochrana človeka a prírody" naše deti na jeseň navštívili Policajné múzeum v Bratislave a hrad Devín a na jar mali možnosť vidieť ukážky pohotovostného oddielu rýchleho nasadenia.
Z kultúrnych podujatí môžme spomenúť návštevy divadelných predstavení a organizovanie výtvarno-literárnej vernisáže v Klube dôchodcov a výstavu výtvarných prác na tému „ Chrániš Zem - chrániš život", ktorá sa uskutočnila v priestoroch školy.

Detská organizácia Fénix

Fénix je samostatná dobrovoľná organizácia detí, mládeže a dospelých, ktorej hlavnými cieľmi je predovšetkým formovať vzťah detí k prírode, životnému prostrediu, rozvíjať intelektuálne schopnosti detí (výtvarné, literárne, poznávacie súťaže), masovú športovú činnosť v podobe rôznych turnajov, súťaží, pretekov, pestovať kontakty s deťmi z iných krajín a samozrejme zabezpečovať deťom prostredníctvom týchto aktivít oddych a zábavu.

Žiaci našej ZŠ sa ako členovia organizácie Fénix v októbri 2001 zúčastnili exurzie do Trenčína na „Detský výtvarný Trenčín" spojený s prehliadkou hradu. 19 októbra detská organizácia Fénix prvý krát usporiadala „Jesennú strašiádu". 54 súťažiacich zhotovilo strašidlá, ktoré v neskorých večerných hodinách vystavovalo rozsvietené v oknách školy. Súčasťou podujatia bola diskotéka, kde samozrejme tancovali aj strašidlá.

V januári tohto roku prebehla v priestoroch školy prezentácia výtvarných prác na tému „Kôň". 14. februára sa uskutočnila súťaž o najkrajšie Valentínske srdiečko. Každý zo 73 súťažiacich obdržal účastnícky list a víťazi najkrajších prác

.....s vážnosťou pravých umelcov.

odmeny. Turistickú akciu „ Prvé jarné kilometre" usporiadali členovia Fénixu už 16. marca po trase Zochova chata - Veľká Homoľa.

25. marca 2002 sa uskotočnila súťaž „ O najoriginálnejšiu kraslicu", kde okrem 67 vystavovaných kraslíc žiaci vystavovali aranžované stoly, predávali veľkonočné korbáče a ozdoby. V apríli sa uskutočnili dve akcie, turistická vychádzka do Malých Karpát (25 detí a 5 dospelých) a výstava výtvarných prác ku „Dňu Zeme".

Skutočne reprezentatívny kultúrny program pripravili žiaci ZŠ ku „Dňu matiek". Mrzí nás len jedna vec, že i napriek záujmu školy o oganizovanie tohto sviatku, bola táto možnosť daná politickej strane a nie škole, ktorá kultúrny program pripravila.

V júnových dňoch sa naši žiaci po niekoľko dní mohli v bazéne Modrá lagúna v Pezinku zdokonaľovať v plaveckej zdatnosti.

Poslednou významnou predprázdninovou akciou (6. júna) školy bolo otvorené podujatie : „ Práva detí na ulici", ako informatívne fórum o Dohovore o právach dieťaťa. Žiaci vytvorili za pomoci počítačov a rozmnožovacieho prístroja propagačný materiál, ktorým chcú rodičov a všetkých občanov výstižne informovať o právach dieťaťa. V tejto veci oslovili aj miestny časopis, Kráľovské zvesti, aby uverejnil aspoň skrátenú verziu Dohovoru, ktorého význam spočíva najmä v tom, že fixuje základné ľudské práva detí a mládeže do 18 rokov. Nie je zanedbateľným dokumentom ani z hľadiska toho, že táto veková kategória v našej obci tvorí viac ako štvrtinu obyvateľstva.

K prázdninovej činnosti detskej organizácie Fénix patria i tento rok dva týždňové detské tábory v Podhradí pri Martine, kde naši žiaci pod vedením pani učiteľky Dariny Deákovej budú tráviť voľné dni prázdnin.

Na záver by som chcela poďakovať celému učiteľskému zboru a zamestnancom školy za ich kvalitnú a zodpovednú prácu počas celého školského roka, všetkým žiakom, ktorí príkladne reprezentovali svoju školu a zaželať všetkým príjemné a slnečné prázdniny, aby sme sa všetci v zdraví stretli v novom školskom roku 2002/2003 v laviciach i za katedrou.

PaedDr. Dagmar Paszková, riaditeľka školy.

Dohovor o právach dieťaťa

Na základe požiadavky školy uverejňujeme najdôležitejšie časti Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý má nielen veľký význam v uplatňovaní ľudských práv dieťaťa, ale v súčasnom svete presadzovania násilia, ktoré sa stáva bežnou praxou, nebezpečne propagovanou najmä televíziou a bulvárnou tlačou, ohrozuje naše deti a teda i našu budúcnosť.

Veľavravným a výstražným je jedno z vyhlásení k Dohovoru o právach dieťaťa v ktorom sa uvádza:

„Obraciame sa na poslancov, ministrov, primátorov, starostov, poslancov obecných zastupiteľstiev, obraciame sa na Vás, dospelí, pomôžte nám oboznámiť všetkých s obsahom Dohovoru o právach dieťaťa, aby si každý uvedomoval, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí.

Prichádzame k Vám so žiadosťou, aby ste nás chránili pred všetkými formami násilia. Presaďte zákony, ktoré zabránia, aby do nášho života vstúpili drogy. Nenechávajte nás na ulici, kde na nás číha zlo a nenávisť, ale pomôžte nám, aby sme mohli zaujímavo, veselo a plnohodnotne tráviť náš voľný čas".

Aké základné práva má každé dieťa podľa Dohovoru o právach dieťaťa.

Celý Dohovor obsahuje 40 článkov, ktoré pojednávajú o všetkých právach dieťaťa. V našom príspevku uverejňujeme základné.

Každé dieťa má právo na život

Je to najdôležitejší článok, lebo život je to základné, čo každý človek má. Právo na život je najviac porušované vo vojnách a vojnových konfliktoch, v ktorých len za posledné desaťročie zahynuli v rôznych krajinách 2 milióny detí a 12 miliónov prišlo o domov. Ďalšie státisíce sa stali utečencami, keď so svojimi rodičmi utekajú do bezpečnejších krajín. Mnohokrát ani tam nenachádzajú nič dobrého. U nás bývajú prenasledované a zraňované najmä rómske deti . Život detí býva často ohrozovaný v dobe mieru biedou, hladom., prírodnými katastrofami, chorobami. Veľakrát býva život detí ohro-

Odovzdávanie ceny o najoriginálnejšiu kraslicu.

zovaný aj nenávisťou niektorých ľudí proti ľuďom inej farby pleti, iného náboženstva, inej národnosti, či inak odlišných.

Každé dieťa má právo na meno

Hneď ako sa narodí, musí dostať meno. Úradne je potvrdené rodným listom, na ktorom je uvedené meno, priezvisko a rodné číslo.

Každé dieťa má právo na rodinu

Z tohoto práva vyplýva, že každé dieťa má právo poznať svojich rodičov, má právo na ich starostlivosť a stretávať sa s obidvoma rodičmi. Bohužiaľ vždy to tak nie je. Mnoho detí začína a prežíva svoj život v ústavoch, kam ich rodičia odložili z rôznych dôvodov.

Každé dieťa má právo na takú životnú úroveň, ktorá mu umožňuje rozvíjať sa telesne, duševne, morálne a sociálne.

Z tohoto práva vyplýva, že každé dieťa má právo na dostatok zdravého a výživného jedla, na slušné a teplé oblečenie, na zdravotné životné poistenie, na lekársku starostlivosť, na školské vzdelanie, na rozvíjanie svojho nadania. Ak má napríklad hudobné, výtvarné, alebo športové nadanie, a rodičia ho nemôžu finančne podporiť treba, aby ho podporil štát, alebo hudobná škola, telovýchovná organizácia a podobne.

Každé dieťa má právo na názor

Dieťa má právo na slobodu prejavu, má právo vyhľadávať, prijímať a rozširovať myšlienky a informácie bez ohľadu na hranice. Svoje názory môže vyslovovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú. Názorom dieťaťa sa musí venovať vždy správna a náležitá pozornosť. Svojské názory treba prijímať s pochopením a dbať aj na vysvetlenie prečo s týmto názorom nemôžeme súhlasiť a podporiť ho. Aj dieťa si musí zvykať, že svoje názory treba vyjadrovať rozumne, slušne a pokojne. S deťmi je potrebné diskutovať, vysvetlovať im možnú správnosť či nesprávnosť ich názoru, vysvetľovať prečo a z akých dôvodov ich názor nemôžeme prijať.

1. jesenná strašiáda.

Konferenciérka uviedla každé číslo programu bezchybne.

Každé dieťa má právo na slobodu združovania a slobodu pokojného zhromažďovania.

Dnes existuje množstvo najrôznejších občianskych združení. Každé dieťa má právo stať sa členom ktoréhokoľvek združenia. Môže navštevovať rôzne zhromaždenia, ktoré organizujú združenia a konajú sa s povolením príslušného úradu.

Dieťa má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženstva.

Dieťa má právo vyznávať náboženstvo alebo myšlienkový smer, ktoré si samo vyberie. Nikto nemá právo zasahovať dieťaťu do jeho svedomia, náboženskej viery, určovať čo si má myslieť, alebo k niečomu podobnému ich nútiť. Je ale na dospelých a hlavne na rodičoch, aby sa snažili deti presvedčiť, aby sa nestávali členmi rôznych problematických sekt, rasistických a násilníckych skupín a organizácií.

Dieťa má právo na súkromie.

Má právo na ochranu svojho súkromia. Nikto nemá právo zasahovať do korešpodencie dieťaťa, ponižovať dieťa, ohovárať, nadávať mu akokoľvek špiniť jeho meno.

Mentálne alebo fyzicky postihnuté dieťa má právo na osobitnú starostlivosť.

Postihnuté dieťa má právo na zvláštnu starostlivosť a pozornosť, na výchovu a vzdelanie, tak aby sa mohlo dôstojne zaradiť do spoločnosti zdravých ľudí. Aby sa mohlo hrať s deťmi, chodiť do tábora, navštevovať divadlo, kino a podobne.

Dieťa má právo na ochranu pred narkotikami, pred pohlavným zneužívaním a pred vykorisťovaním.

Každé dieťa má právo venovať sa hre.

Aby sa dieťa mohlo hrať musí mať právo na odpočinok a voľný čas. Je samozrejmé, že záujmy a záľuby nesmú ohrozovať zdravie dieťaťa. Tiež platí, že dieťa pre svoju činnosť vo voľnom čase by nemalo zanedbávať svoje povinnosti v škole a doma.

Dobrovoľný požiarny zbor a jeho činnosť v obci Kráľová pri Senci

Pomáhaj blížnemu svojmu

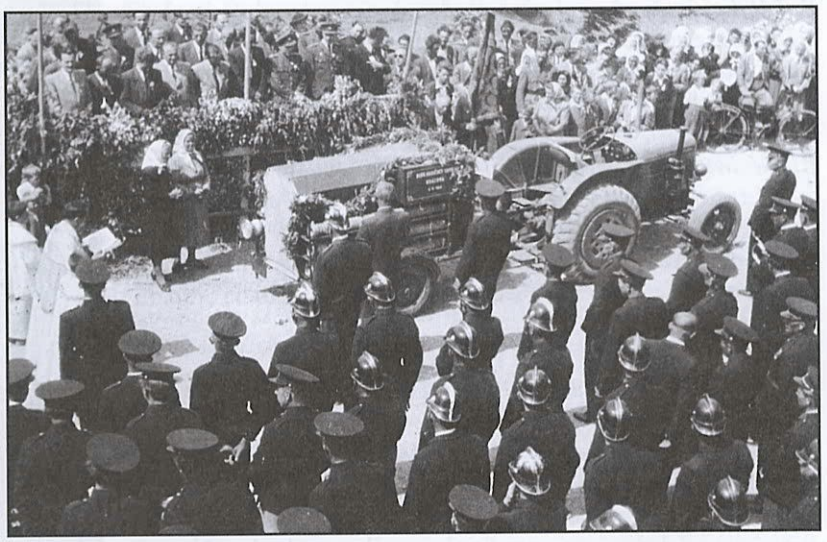

Slávnostná vysviacka hasičskej striekačky v roku 1949.

Dobrovoľný hasičský zbor v Kráľovej bol založený v roku 1898. „ Pomáhaj blížnemu svojmu" - toto bolo hlavné heslo, ktorým sa kedysi občania riadili pri pomoci ostatným, počas živelných pohrôm či požiarov. Toto heslo bolo základom reformných opatrení panovníčky Márie Terézie, ktorá v druhej pol. 18. stor. zaviedla povinné služby, oznamovaciu povinnosť v prípade nešťastí. Vydala aj tzv. Ohňový dekrét v roku 1751 a tým vlastne zaviedla prvú povinnú požiarnu službu. Podľa tohoto dekrétu si obce museli na vlastný náklad stavať požiarne zvonice s vežou, v ktorej bol zavesený zvon.

Koncom 19. storočia vydalo uhorské ministerstvo vnútra prvé štatúty, podľa ktorých sa v obciach začala organizovať dobrovoľná protipožiarna (hasičská) služba. Tak v roku 1898 vznikol i v našej obci dobrovoľný hasičský zbor (DHZ). Prvým veliteľom DHZ v Kráľovej sa stal mladý miestny občan, 24 ročný vyslúžilý vojak Anton Farkaš. Ako desiatnik u honvédov v Bratislave získal patričné znalosti z organizácie vojenských a im podobných jednotiek. Prvý DHZ mal asi 25 členov. Podobný zbor bol založený aj v Krmeši, kde veliteľom bol Anton Makovský. Zbor mal v Krmeši asi 15 členov. Povinnosti a práva DHZ určoval župný úrad v Bratislave formou štatútov a stanov. Okrem dobrovoľnosti pomoci postihnutým občanom stanovovali štatúty tiež možnosť spoločenského a kultúrneho života v obci. Ako vzorne organizovaná a uniformovaná jednotka vystupovali členovia DHZ vo verejnom a spoločenskom živote na rôznych oslavách, pri cirkených sprievodoch (chodievali spoločne pod vlastnou zástavou na ktorej nechýbal sv. Florián - patrón hasičov). Okrem toho hrávali divadelné predstavenia a patrili k významným šíriteľom osvety na dedine.

Novou etapou v živote hasičského zboru sa stalo obdobie po roku 1948. V roku 1949 bola slávnostne vysvätená nová hasičská striekačka. Hasičský zbor začal s aktívnou prácou. Nastúpila nová generácia, ktorá svojou prácou získala popredné miesto v okrese. K zaslúžilým predsedom požiarnej organizácie patrili J. Šimončič a L. Čapla, ktorý keď v roku 1983 nastúpil do funkcie predsedu ZO požiarnikov uistil členov, že pri vzájomnej pomoci všetkých, organizácia ešte viac zvýši úroveň a dobré meno. A skutočne požiarny zbor patril dlhé roky medzi najlepších v okrese. Vyhrával skoro každú súťaž. Vytvorilo sa i družstvo žien, ktoré sa v roku 1990 zúčastnilo aj súťaže podľa medzinárodných pravidiel CTIF v Zohore, kde si zmeralo sily s družstvami z viacerých štátov. Požiarna organizácia usporiadavala pre členov zájazdy, posedenia, futbalové turnaje, kartárske hry a pre deti súťaže s požiarnou tématikou.

V roku 1991 bol na mimoriadnom zjazde Zboru požiarnych organizácii Slovenska schválený nový názov organizácie na Dobrovoľný požiarny zbor (DPZ) a tak vznikol aj nový názov našej miestnej organizácie - DPZ v Kráľovej pri Senci. Kráľovskí požiarnici pokračovali vo veľmi dobrých výsledkoch. V roku 1992 v rámci územno - správneho prerozdelenia sa DPZ v Kráľovej dostal pod správu okresu Bratislava - vidiek a následne okresu Senec, čo značne ovplyvnilo činnosť zboru. Tunajšia okresná organizácia oproti okresu Galanta bola značne pozadu v spôsobe organizácie a činnosti, čo bolo hlavným dôvodom určitej stagnácie požiarneho zboru v obci. V roku 1995 sa stala predsedníčkou DPZ v Kráľovej Viera Gašparová.

Z osláv storočnice DPZ v Kráľovej pri Senci. (1998)

Z činnosti DPZ

Zbor má bohatú tradíciu v práci s mládežou, kde dosahujú pekné výsledky. Okresná komisia mládeže každoročne organizuje pre kolektívy mladých požiarnikov hru Plameň. V spolupráci s DPZ Kráľová pri Senci sa uskutočnili okresné hry Plameň v roku 1999 a 2001.

Členovia DPZ si svoje vedomosti zdokonaľujú, prehlbujú účasťou v odborných kurzoch v Odbornej škole DPO v Martine alebo i plnením odznaku odbornosti.

V posledných dvoch rokoch 2001- 2002 bola hlavnou činnosťou DPZ tak ako po iné roky predovšetkým údržba techniky, prevencia a nácvik akcieschopnosti družstva. V rámci týchto činností boli pripravované družstvá na jednotlivé súťaže v požiarnickom športe. Družstvo detí, ktoré už niekoľko rokov nemá v našom okrese premožiteľa a družstvo dorastencov, ktoré sa zúčastňovalo previerok pripravenosti požiarnych družstiev, ako i pohárových súťaží. V previerke pripravenosti postupne vyhrali okresné a krajské kolo a na Národnom kole v Turanoch obsadili pekné 7. miesto. Okrem toho sa zúčastnili v roku 2001 pohárových súťaží v našom okrese i mimo neho (súťaže v Senci, Boldogu, Moste pri Bratislave, Abraháme, Horných Salibách, Batizovciach / okr. Poprad/). Okrem týchto súťaží sa zúčastnili aj pohárovej súťaže „ Kráľovský pohár", ktorý sa uskutočňuje každý rok na jeseň. Do súťaží sa zapája i družstvo mladých plameňákov. Okrem uvedených činností sa organizácia venuje aj osvetovej činnosti, usporiadava odborné prednášky a praktické ukážky z činnosti pre materskú školu a ZŠ.

Na konci roka 2001 na výročnom Valnom zhromaždení DPZ bol zvolený nový výbor v zložení: veliteľom DPZ sa stal Stanislav Guldan, hospodárom Guldanová Branislava, tajomníkom Gašparová Viera, strojníkom Chovanec Martin, referentom mládeže Deák Juraj, prevenciou bol poverený Konečný Igor, revízorom Laboš Ladislav. Členom výboru sa stal aj Čaputa Stanislav.

V roku 2002 sa družstvá detí a mužov opätovne pripravujú na tohtoročné súťaže. Družstvo mladých požiarnikov už postúpilo na krajské kolo, ktoré bude v Malinove. Okrem prípravy družstiev na súťaže robí DPZ aj propagáciu a osvetu

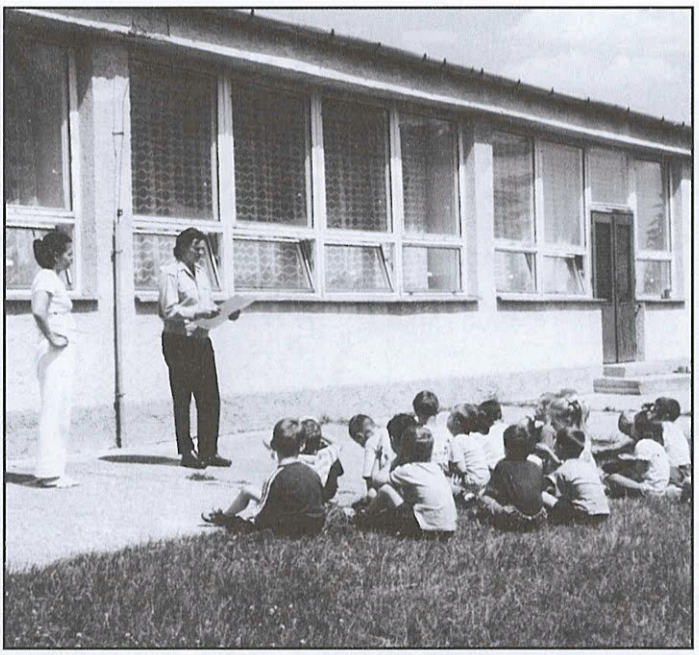

Prednáška v Materskej škôlke.

požiarnej ochrany a prevencie proti požiarom najmä medzi školákmi, ktorá sa stretla s veľkým ohlasom. Z akcií poriadaných našou organizáciou bude i tento rok v septembri najprestížnejšou Kráľovský pohár , na ktorom očakávame účasť 15. družstiev z celého Slovenska.

Viera Gašparová

Požiarne družstvo dorastu - národné kolo v Turanoch.

Obecné zvonice

Podľa kanonickej vizitácie rímsko-katolíckej farnosti v Kostolnej pri Dunaji z roku 1781 sa spomínajú dve zvonice. Jedna v obci Krmeš a druhá v obci Kráľová.

V Krmeši stála uprostred obce, na mieste kde dnes stojí kaplnka. Zvonica bola drevená. Zvon o váhe 40 libier sem bol prenesený v roku 1762 zo zaniknutej kaplnky apoštolov sv. Petra a Pavla , ktorá stála na križovatke ciest pri Senci (Pri kríži) . Po vybudovaní terajšej kaplnky Božského srdca umiestnili zvon z drevenej zvonice vo veži kaplnky. V roku 1930 do veže kaplnky inštalovali druhý zvon o váhe 140 kg, ktorý uliala firma Schindler v Trnave. U zvonolejárskej firmy Schindler si objednali dva zvony aj občania Kráľovej, keď v roku 1924 dokončili stavbu murovanej zvonice na mieste, kde ako dominanta obce pri Čiernej vode stojí dodnes.

Firma Schindler ešte v tom istom roku (1924) zaslala vyhotovené zvony vlakom z Trnavy do Senca, kde si ich zástupcovia obce prevzali, naložili na voz, ťahaný párom volov a odviezli do Kostolnej pri Dunaji. Tu ich miestny farár Viktor Masarik posvätil za účasti veľkého množstva zhromaždených občanov z Kráľovej. Potom zvony previezli z Kráľovej a slávnostne inštalovali vo zvonici. Dovtedy bola v obci drevená zvonica a existovala už pred rokom 1781. Z dvoch tunajších zvonov ten menší daroval obci gróf Ján Pálffy. Pôvodné zvony však padli za obeť vojnovým udalostiam Prvej svetovej vojny. Uhorskou vládou boli zrekvírované a roztavené. Z takto upraveného kovu zvonov boli uliate delové gule.

V roku 1918 začali občania stavať novú, murovanú zvonicu a ako sme už spomenuli, dostavali ju v roku 1924. Zvonica bola renovovaná v roku 1987 a dodnes sa občanom pripomína svojím smutným hlasom umieráčika.

Z činnosti Červeného kríža

Odmenení darcovia krvi.

Pri príležitosti medzinárodného dňa Červeného kríža sa 24. mája 2002 v Klube dôchodcov uskutočnilo stretnutie všetkých darcov krvi a členov ČK. Zaslúžilým členom v mene Obecného úradu a výboru ČK odovzdali vecné dary. Program pripravili deti ZŠ a do veselej nálady hrala hudobná skupina. V roku 2002 (4. apríla) sa uskutočnil odber krvi, ktorého sa zúčastnilo 34 občanov (Alžbeta Gašparová, Gustav Čaputa, Žofia Tussová , Štefan Čaputa, Judita Kollárová, Stanislav Čaputa, Marián Hinca, Bohuslav Kováč, Ladislav Ježovič, Peter Rajčanyi, Marian Čaputa, Bohuslav Konečný, Peter Podolský, Anna Farkašová, Igor Gašpar, Ladislav Stanislav, Pavel Blaho, Sabina Očovská, Jozef Kiss, Marcel Olgyay, Robert Kiss, Ladislav Šuplata, Darina Čaputová, Peter Farkaš, Dr. Pavol Silhár, Gustav Dubek, Božena Urbanovičová, Branislav Čechovič, Anton Mafina, Monika Blažová, Alena Kostolanská, Darina Deáková, Jozef Bognár).

Novými darcami sa stali Branislav Čechovič, Sabina Očovská a Marcel Olgyay. Tento rok získali bronzovú Jánskeho plaketu : Dalibor Pätoprstý, Viliam Tuss, Monika Blážová a Ladislav Šuplata. Striebornú plaketu získali Bronislava Gašparová, Alena Kostolanská a Dr. Igor Gašpar. Držiteľmi zlatej Jánskeho plakety sa stali Stanislav Čaputa a Ladislav Stanislav. Všetkým darcom v mene ČK ďakujeme.

Anna Filipovičová,
predsedníčka ČK v Kráľovej pri Senci.

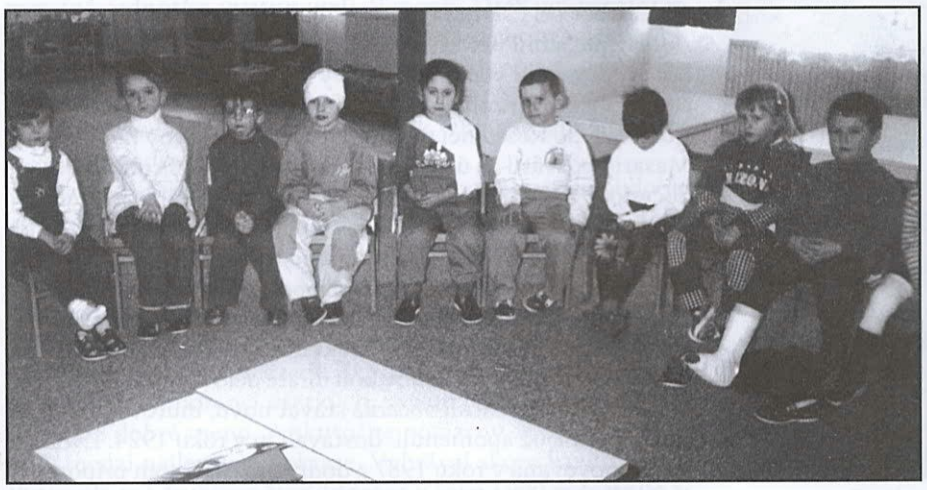

Kurz prvej pomoci. Materská škôlka.

Z obecných zápisníc

Rozpočet obce za rok 1945

Posledný rok vojny bol mimoriadny z viacerých hľadísk. Po septembrových voľbách do MNV bol uzavretý i tohoročný rozpočet obce. Vyúčtovanie predložil dovtedajší predseda MNV Ján Kebis.

Výdavky i príjmy boli uvedené ako mimoriadne. K takémuto uzavretiu rozpočtu muselo dôjsť z viacerých príčin. Kráľová už nebola okupovanou súčasťou Maďarska a zmenila sa aj mena z maďarských pengó na československé koruny. Celý príjem a výdavky boli prepočítané na koruny.

Príjem

Predaj dreva	578 P
Predaj dobytka	1600 P
náhrada za voly z Kostolnej	8700 K
Predaj býka	5064 P
Predaj stromov	1150 K
predaj rumu	3847 K
bez udania	50 K
Celkový príjem v prepočte na koruny	28 281,00 K

Výdavky

Obecná polícia	2000 K
Za býka	26 440 K
Sociálne poistenie zamestnancov	12 K
Poštové výlohy	3 K
Elektrika obecných domov	12, 85 K
Výdavky za tlačivá	2787,50 K
Celkové výdavky	30 855,35 K

Schodok v rozpočte predstavoval sumu 2574,35 korún. Ján Kebis na uvedené výdavky a príjmy zväčša nemal doklady , no o týchto príjmoch a výdavkoch mali členovia MNV vedomosť a tak schválili vyplatiť preplatenú sumu ako preplatok na obecnom hospodárení Jánovi Kebisovi, ktorý v tejto mimoriadnej vojnovej dobe platil obecné pohľadávky z vlastných peňazí. Uvedené peniaze poukázala obec bývalému predsedovi MNV až potom, keď nejaké získala. Pre nás je dnes už zvláštnosťou, ako sa v tých časoch s obecnými peniazmi nakladalo. A skutočne zásadne sa zmenil aj ich obsah a množstvo.

Z obecných zápisníc

Ako sme volili v roku 1945

Pohľad na Kráľovú z roku 1945

Zápisnice obecných orgánov moci zpred viac ako 50 rokov sa čítajú ako veľmi zaujímavý dokument doby a s odstupom času vytvárajú svojrázny pohľad na povojnovú éru, ktorú naši občania prežili.

2. septembra 1945 sa konali v Kráľovej pri Senci voľby do Miestneho národného výboru. Voľby sa uskutočnili na dvore pána Augustína Konečného navečer o pol siedmej za účasti 80. občanov - oprávnených voličov obce Kráľová. Účastní boli i predseda MNV v Kráľovej Ján Kebis, okresní tajomníci Komunistickej strany Lichtmann a Radimák a okresný tajomník Demokratickej strany, Bošek.

Volebnú schôdzu otvoril doterajší predseda MNV Ján Kebis a prečítal nariadenie z okresu vykonať nové voľby, pretože proti pôvodným voľbám bolo podľa zákonom stanovenej lehoty do 15 dní podané odvolanie a tie neboli uznané za právoplatné. Ďalej poznamenal, že petíciu proti nesprávnej voľbe vraj podpísali mnohí ľudia bez toho, aby vedeli, čo podpisujú. Predseda MNV Ján Kebis položil prítomným otázku, či sú spokojný s doterajším vedením MNV a prípadnou prvou voľbou do orgánov MNV. Prítomní voliči veľkou väčšinou hlasov si však vyžiadali novú voľbu celého MNV a aby táto bola prevedená tajným hlasovaním. Ján Kebis však následne prečítal smernicu o hlasovaní, kde sa uvádzalo, že voľba musí byť verejná, teda prevedená aklamáciou.

Po uvodných slovách predsedu MNV , vystúpili s krátkymi prejavmi predstavitelia z okresu. Zástupca komunistickej strany vyzdvihol význam Červenej armády a Sovietskeho zväzu pre oslobodenie obce, vysvetlil ciele strany a postoj komunistov najmä k osobnému vlastníctvu, vyzdvihol spoluprácu komunistickej a demokratickej strany. Zástupca demokratickej strany vyzdvihol zásady budovania demokratického Slovenska a celého Československa a význam volieb.

Prítomní občania po príhovoroch opäť hlasovaním potvrdili, že nie sú spokojní s doterajším vedením a žiadajú nové voľby. Politické strany sa dohodli, že každá navrhne na kandidačnú listinu po sedem členov MNV a jeden bude zástupca nezávislých. Všetkých navrhnutých kandidátov nakoniec prítomní voliči zdvihnutím ruky odhlasovali. Nesúhlasili len s voľbou dovtedajšieho predsedu MNV Jánom Kebisom.

Podľa predložených kandidačných listín boli za členov MNV zvolení za komunistickú stranu : Jozef Kopecký (murársky majster), Ladislav Farkaš (poslucháč práva), František Klúčár (tesár), Vincent Farkaš (tesár), Imrich Šidlík (tesár), Štefan Jurík (robotník), Michal Gašpar (roľník). Za demokratickú stranu: František Čaputa (roľník), Ľudovít Konečný (roľník), Augustín Konečný (robotník), Jozef Šuplata (roľník), František Filipovič (mäsiar), Ján Čaputa (roľník), Štefan Konečný (murársky majster). Nezávislým kandidátom bol tesár František Farkaš.

V zápisnici bolo nakoniec skonštatované, že voľba prebehla právoplatne a riadne bola bubnovaním vyhlásená po obci. Novozvolení členovia MNV sa potom odobrali do domu Štefana Farkaša, kde spolu so zástupcami okresu previedli voľbu predsedu a podpredsedu MNV. Novozvoleným predsedom MNV sa stal František Čaputa a podpredsedom Jozef Kopecký.

- MD-

210 rokov Jánoviec

Posledné júlové dni roku 2002 si občania Jánoviec pripomenuli obecnými oslavami okrúhle výročie svojho vzniku. V roku 1792 zdedil územie jánovského chotára mladý gróf Ján Pálffy (dedo posledného majiteľa kráľovského kaštieľa Jána Pálffyho) a ten tu na území, kde stál pôvodne len menší majer, ktorý dali Pálffyovci postaviť v 17. storočí, založil novú obec. Pomenovanie dostala podľa majiteľa „ Jána" - Jánovce. Jej prvými obyvateľmi sa stalo 15 rodín z Kráľovej. Boli to rodiny, ktoré pracovali na zemepanskom veľkostatku ako krmiči dobytka, ošetrovatelia koní a bíreši. Už v roku 1795 bol vyhotovený katastrálny plán obce, overený hlavným zememeračom Zimmermanom. Poddanská dedina dostala pri svojom založení aj obecný znak, ktorý používala aj ako obecnú pečať. Znak predstavujú tri pšeničné klasy previazané stuhou a do nich zasunutý kosák. Kruhopis uvádza text: Matúšova zem, obec Jánovce.

Obyvatelia novozaloženej obce museli Pálffyovcom, ako ich poddaní zdarma odpracovať ročne spolu 1935 dní na panskom a ročne panstvu platiť dane v hodnote 15 zlatých. Do panskej kuchyne museli dodávať ročne 30 kohútikov, 60 kurčiat, 270 vajec a niekoľko jahniat. Daň odvádzali i z úrody.

Z neutešených pomerov poddanskej obce sa po 210 rokoch stala moderná obec, ktorá sa svojím výzorom a infraštruktúrou vyrovná hociktorej obci v kraji.

M.D.

Listina z roku 1421

Zem a chotár obce Dijaki, ináč nazývanej Kermesd.

Stredoveká listina, ktorá popisuje chotárne hranice Krmeša bola vyhotovená dva roky predtým, ako ju napadli husitské vojská. Neustále potýčky miestneho obyvateľstva Krmeša s oddielmi českých husitov nakoniec vyvrcholili roku 1427, kedy husiti obec Krmeš vypálili. O tejto udalosti sa dozvedáme v súvislosti s požiadavkou bratislavskej kapituly oslobodiť obec Krmeš od platenia zbrojnej dane z dôvodu spomínaného konfliktu, po ktorom obec ľahla popolom. O uvedených okolnostiach nás informuje Archív bratislavskej kapituly, uložený v Štátnom archíve v Bratislave, kde sa nachádza i listina z roku 1421 o chotárnych hraniciach Krmeša. Listina je písaná po latinsky a samozrejme jej obsah je na niektorých miestach nie príliš jasný, čo vyplýva z našej neznalosti vtedajších miestnych pomerov.

Prvá chotárna hranica obce Dijaki začína od hornej strany rieky Polijazo (Čierna voda), ktorá je oddelená od zeme z Kermesdu a zeme Bud. Ponajprv v koryte rieky sú dve nové chotárne medze, oddeľujúce tu časť zeme Dijaki a zem Bud, potom akoby sa vracali idú na východ a rovnobežne prebiehajú stará a nová chotárna hranica. Spoločne odtiaľ stará a nová hranica a tak idú potom dve nové hranice. Potom opúšťa breh rieky stará a nová hranica, až sem, západným smerom k akémusi štrkovisku, aby sa potom vrátili ako dve nové hranice. Potom prechádza stará hranica k spomenutej štrkovni na rovine, severne a z tejto strany vedľa cesty idúcej na Sempch (Senec) ako jedna nová hranica. Z tohoto miesta ide k akémusi stromu jelša, zaberajúc ho a potom za spomenutým stromom idú už dve hranice, aj jedna nová od zeme Churkew a Bud oddeľujúce. (Šúrsky chotár?).

Odtiaľ idúc po ľavej strane, podľa akéhosi perešu tri staré hranice s novou hranicou. Potom už idú spoločne štyri hranice a z tohoto miesta zahýba trochu bokom, východne stará aj nová hranica, ktoré oddeľujú spomínanú zem Dijaki a zem Rethe.

Potom znova ide nová hranica akoby po údolí i stará hranica rovnako k rovine severným smerom, zahýbajúc sa k vršku spolu stará i nová hranica.

Z tohoto miesta spoločne idú stará i nová hranica, ktoré oddeľujú spomínanú zem Dijaki a zem zámku - kaštieľa. Potom ako posledná ide nová hranica, mierne sa zahýba, naposledy ide jedna stará a nová hranica k miestu, z ktorého vychádza stará a nová a prechádzajú akýsi hliník z tejto strany, potom údolie, potom idú vedľa stromu (vrbiny) spolu stará i nová hranica a oddeľujú spomínanú zem Dijaki a zem spomenutého zámku i panské lesy, ktoré vlastní spomínaný Andrej, zeman z Churle.

Potom zahýba k rovine južným smerom rovnako stará i nová hranica, odtiaľ smerom západným idú dve staré hranice a potom idú akoby vedľa seba staré hranice s novou rovno na juh po lúke a po koryte rieky Polijazo, ktorá ide do Saph k chotáru prvých hraníc v koryte rieky už skôr spomínanej.

Zisťovanie chotárnych hraníc bolo urobené obchôdzkou roku 1421.

M. Daniš

KRÍŽOVKA J. C. Holmes : Nie je dôležité, kde sa nachádzame... (dokončenie v tajničke)

Vodorovne: A. Krivolako - ťuká - byľ rastliny. - B. Bývalý zdobený vojenský kabát - jeden z rímskych cisárov - skratka pre depot. - C. Vonkoncom - člen kapituly - elementárna častica. - D. Starý Germán - veľký jedlý gaštan - viedenský zábavný park. - E. Rumunské sídlo - skratka edície - pražský chrám - nástroj oráča - aká (hovorovo). - F. Pookrej - súčasne, zároveň - česká metropola - vyvaľuj oči. - G. Rímska šestka - neľútostná - krátke spojenia - ŠPZ Komárna. - H. Značka astátu - ochotne - protónová magnetická rezonancia (skratka) - citoslovce zvolania - vystupujem ako herec. - I. Lietala (po česky) - zaslepene - staroasýrske mesto. - J. Dlhonohý bahniakovitý vták - na sto spôsobov - dôrazné volanie o pomoc. - K. Značka elektrospotrebičov -slovenský básnik - odgúľať. - L. Osobné zámeno - staroslovanský boh - sluha, posluhovač (pejoratívne).

Zvisle: 1. Vypchávala vatou. - 2. ZAČIATOK TAJNIČKY. - 3. Udierali zobákom - otecko. - 4. Mohamedánsky teológ - rodák. - 5. Jeden z prítokov Váhu - čistila praním. - 6. Značka amerícia - český básnik - značka pre spat. - 7. Citoslovce hlasu kačky - prvé slovenské tango - duálový tvar slovesa byť, sú (národne). - 8. Na oné miesto - ukazovacie zámeno - herecká alebo hudobná hviezda. - 9. Severoatlantický pakt - schematicky , plytko. - 10. POKRAČOVANIE TAJNIČKY. - 11. Druh jemného bieleho plátna - hlinená nádoba. - 12. Patriaci Ete - skratka priemyslu - kryt vojakov. - 13. Hokejová potreba - hranica, medza - vokalizovaná predložka . - 14. Znížené E - starogrécky filozof - vojenská správa (skratka). - 15. Gymnastické náradie - ázijský štát . - 16. Smelosť - poháňalo. - 17. Značka automobilov - odborný posudzovateľ. - 18. Zdolávať. - 19. KONIEC TAJNIČKY.

Pomôcky: C. Kvark. - E. Tela. - 5. Boca.

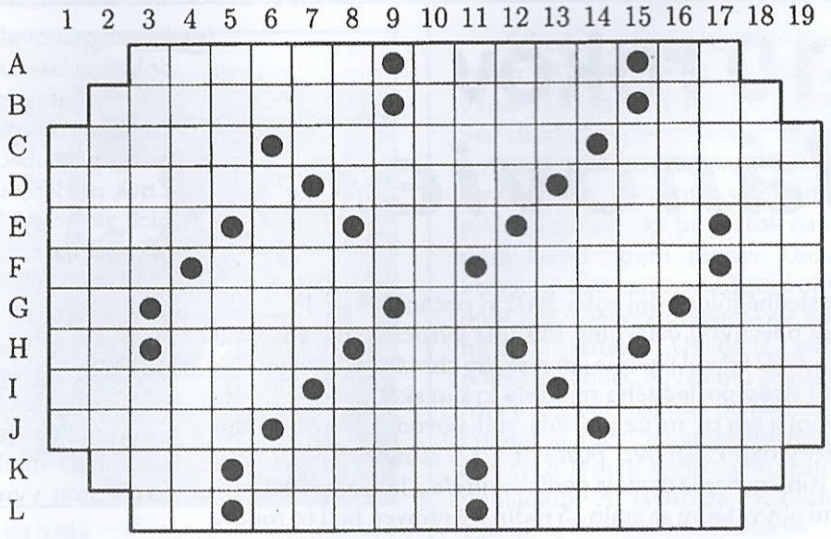

Informatórium 1-2/2002
Kráľovských zvestí

Rozpočet obce na rok 2002

Príjmy

Zdravotné stredisko (nájomné)	210 000.-
Klub dôchodcov (poplatky za prenájom)	30 000.-
Pohrebníctvo (poplatky)	7 000.-
Komunálny odpad	310 000.-
Daň z príjmov (fyzické osoby- DÚ Senec)	1 893 000.-
Daň z nehnuteľností	620 000.-
Daň za psa	10 000.-
Daň za verejné priestranstvo	2 000.-
Nedoplatky dane	4 000.-
Správny poplatok	3 000.-
Daň z príjmov (právnické osoby - DÚ Senec)	495 000.-
Daň z nehnuteľností (právnické osoby)	690 000.-
Daň z predaja alkoholických nápojov a tabaku	30 000.-
Predaj bytov	100 000.-
Cestná daň (Daňový úrad - Senec)	230 000.-
Stravovanie dôchodcov	50 000.-
Stravovanie zamestnancov	20 000.-
Nájomné -kaderníctvo	5 000.-
Nájomné - byt pri kúpalisku	5 000.-
Príjem z predaja pozemkov	20 000.-
Príspevok na samosprávnu činnosť	228 000.-
Príjmy spolu	4 962 000.-

Výdavky

Požiarna ochrana	145 000.-
Telovýchova a šport	350 000.-
Knižnica	92 000.-
Ostatná činnosť v kultúre	261 000.-
Zdravotné stredisko	305 000.-
Starostlivosť o starších občanov - Klub dôchodcov	361 000.-
Verejné osvetlenie	350 000.-
Pohrebníctvo	72 000.-
Nákup popolníc	40 000.-
Údržba ciest	100 000.-
Odstraňovanie komunálnych odpadov	423 000.-
Verejná zeleň	653 000.-
Príspevok cirkvám	30 000.-
Príspevok materskej škole	15 000.-
Príspevok základnej škole	15 000.-
Obecné zastupiteľstvo	32 000.-
Správa obecného úradu	2 121 000.-
Výdavky spolu	5 374 000.-

K 1.1. 2002 bol zostatok na účte 1 483 000.- Sk. Z uvedenej sumy budú financované obecným zastupiteľstvom schválené stavby : pešia lávka cez Čiernu vodu a prístrešok na cintoríne v Krmeši.

Právny poradca na pomoc občanom

Daň z dedičstva, z darovania, z prevodu a prechodu nehnuteľností.

Od 1. apríla 2002 vstúpila do platnosti novela zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností. Pretože tieto zákony majú pre našich občanov značný význam uvádzame ich najdôležitejšie časti.

§ 19 Vznik daňovej povinnosti
1. Daňová povinnosť pri dani z dedičstva vzniká dňom právoplatnosti rozhodnutia príslušného orgánu o nadobudnutí dedičstva, alebo dňom právoplatnosti osvedčenia o dedičstve.
2. Daňová povinnosť pri dani z darovania vzniká dňom
a. platnosti písomnej darovacej zmluvy, s výnimkou darovania nehnuteľnosti,
b. prevzatia daru, ak ide o darovanie hnuteľnej veci bez písomnej darovacej zmluvy,
c. zápisu práv k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností,
d. pripísania zaknihovaného cenného papiera na účet obdarovaného,
e. prepustenia hnuteľnej veci do niektorého z colných režimov pohraničným colným orgánom.
3. Daňová povinnosť pri dani z prevodu a prechodu nehnuteľnosti vzniká dňom
a. zápisu práv do katastra nehnuteľností,
b. platnosti zmluvy, týkajúcej sa prevodu vlastníctva rozostavanej stavby, neskolaudovanej stavby, ktorá nie je zapísaná v katastri nehnuteľností alebo
c. nesplnenia záväzku zabezpečeného prevodom práva.

§ 20 Daňové priznanie
1. Daňovník dane z dedičstva a dane z darovania, u ktorého základ dane prevyšuje nezdaniteľnú sumu a daňovník z prevodu a prechodu nehnuteľností je povinný do 90 dní odo dňa vzniku daňovej povinnosti dodať daňové priznanie na príslušnom daňovom úrade.
2. Daňovník dane z dedičstva, dane z darovania a dane z prevodu a prechodu nehnuteľností je povinný v daňovom priznaní uviesť všetky požadované údaje a daň si sám vypočítať.
3. Daňovníci podľa § 8 ods. 1 písm. d) (manželia) a § 8 ods. 2 (vzájomná výmena nehnuteľností) podávajú jedno daňové priznanie.
4. Ak daňové priznanie nebolo podané v lehote najneskôr podľa odseku 1 alebo nebolo podané vôbec, môže daňový úrad uložiť daňovníkovi pokutu najviac 500 Sk fyzickej osobe a najviac 5000 Sk právnickej osobe.

§ 21 Správa dane
1. Správu dane z dedičstva, dane z darovania a dane z prevodu a prechodu nehnuteľností vykonávajú daňové úrady.
2. Pri dani z dedičstva je miestne príslušný daňový úrad, v obvode ktorého mal naposledy poručiteľ trvalý pobyt. Ak poručiteľ nemal v čase smrti trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, je miestne príslušný daňový úrad, v obvode ktorého sa majetok nachádza.
3. Pri dani z darovania hnuteľných vecí je miestne príslušný daňový úrad, v obvode ktorého má obdarovaný trvalý pobyt alebo sídlo. Pri darovaní hnuteľných vecí do cudziny je miestne príslušný daňový úrad v obvode, ktorého má trvalý pobyt alebo sídlo darca.
4. Pri dani z prevodu a prechodu nehnuteľností, alebo pri darovaní nehnuteľností je miestne príslušný úrad, v obvode ktorého sa nehnuteľnosť nachádza.

§ 22 Zaokrúhľovanie dane
Pri vyrubovaní dane sa zaokrúhľuje základ dane na celé stokoruny dole a vyrubená daň na celé koruny hore.

§ 23 Platenie, vyrubenie, a splatnosť dane
1. Daňovník dane z dedičstva, dane z darovania a dane z prevodu a prechodu nehnuteľností je povinný vypočítanú daň zaplatiť najneskôr v posledný deň lehoty na podanie daňového priznania, tento deň je dňom splatnosti dane. Neplatí sa daň, ktorá neprevyšuje 100 Sk.
2. Daňovníci podľa § 8 ods. 1 písm d) a § 8 ods. 2 sú povinní zaplatiť daň z prevodu a prechodu nehnuteľností, penále a pokutu spoločne a nerozdielne.
3. Daň sa nevyrubuje, ak neprevyšuje 100 Sk

§ 23a Penále
1. Ak daňovník dane z dedičstva, dane z darovania a dane z prevodu a prechodu nehnuteľností nezaplatí daň najneskôr v lehote jej splatnosti v správnej výške, je povinný zaplatiť penále 0,1 % z nedoplatku dane za každý deň omeškania počínajúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti dane a do dňa platby vrátane, najviac však do 100 % dlžnej sumy.
2. Z rozdielu medzi daňou uvedenou v daňovom priznaní a daóu uvedenou daňovníkom v dodatočnom priznaní sa vypočíta penále podľa odseku 1 polovičnou sadzbou.
3. Penále sa nevyrúbi, ak neprevyšuje 100 Sk.
4. Penále je splatné do 30 dní odo dá doručenia platobného výmeru.

Uplatňovanie zákona o odpadoch v podmienkach miest a obcí

Na Slovensku sa vyprodukuje ročne približne 1,7 milióna ton komunálneho odpadu. V prepočte na jedného obyvateľa ide asi o 320 kg odpadu ročne. Výsledkom prepočtu na 1 obyvateľa a 1 deň je produkcia približne 0,9 kg komunálneho odpadu . Každý deň teda musíme na Slovensku zvládnuť nakladanie s niekoľko tisíc tonami odpadu.

Až do polovice minulého roka bol predošlým zákonom o odpadoch za pôvodcu určovaná obec. Po prijatí nového zákona je ním každý občan. Pre obce je nový zákon dôležitý preto, lebo ním získali všetky kompetencie na nakladanie s komunálnym odpadom od určenia spôsobu zberu až po priestupkové konanie za porušenie príslušného všeobecne záväzného nariadenia. Od 1. januára teda platí úplne jednoznačne, že čistota a poriadok v každej obci závisia len od samotnej obce. Pre občanov je zákon zásadnou zmenou preto, lebo každý z nich je definovaný ako pôvodca odpadu.

V celkovom systéme daní a poplatkov má miestny poplatok za komunálny odpad úplne výnimočné postavenie. Ako jediný ho totiž musí platiť každý občan. Všetky ostatné dane a poplatky sa platia vo väzbe na isté špecifiká (napr. daň z príjmov platia len tí, ktorí pracujú, daň z nehnuteľností len tí, ktorí sú vlastníkmi, cestnú daň podnikatelia vlastniaci autá a pod.) Otázka je, ako stanoviť

tento poplatok. Existujú rôzne postupy na určovanie poplatkov a na prvý pohľad by bol azda najspravodlivejší poplatok na základe vyprodukovaného množstva odpadu. Žiaľ, to nemožno dosiahnuť v celom priereze - skutočný odpad konkrétneho človeka je nemerateľný napr. na sídliskách, ale ani v rodinných domoch, veď do odpadových nádob nemusí umiestniť všetok odpad. Ďalší spôsob je podľa výmery bytu, lenže je nesporné, že odpad sa neprodukuje na základe rozlohy bytu, ale osoby v ňom bývajúce. Žetónový zber znamená to, že občan platí za jedno vyprázdnenie odpadovej nádoby. Ani jeden z týchto spôsobov nevedie automaticky k znižovaniu množstva odpadov, ale naopak, k ich zatajovaniu, resp. odhadzovaniu na tých najmenej vhodných miestach - na okraji sídiel, na brehoch a v korytách riek, v lesoch. Pre platiteľa má zmysel zbaviť sa odpadu nedovoleným spôsobom , pretože čím viacej odpadu zatají, tým menej zaplatí, preto jediný spôsob, ktorý dokonca bude motivovať občanov k tomu, aby odpady ukladali len na určené miesta, je poplatok za osobu. Je to veľmi jednoduché: ak občan poplatok zaplatí, nemá preňho nijaký zmysel odvážať odpad niekam tajne, na nedovolenú skládku.

Poplatok na občana má tieto prednosti: je adresný, ľahšie vymáhateľný, sociálne spravodlivejší (možnosť úľav), občan si väčšmi uvedomuje spätosť so životným prostredím. Cieľom zákona o odpadoch bolo podchytiť čo najviac odpadov, čo najviac pôvodcov a tým zaviesť do komunálneho odpadu čo najväčší poriadok.

Obce môžu zaviesť separovaný zber. V prípade, že to urobia, sú občania povinní zapojiť sa doň. Doteraz sa separoval najmä papier, sklo a plasty, čo vyplýva z ponuky spracovateľov. Predbežne nemá zmysel separovať niektoré zložky komunálneho odpadu, ktorých spracovanie je kapacitne nedostatočné. Perspaktívne by k ďalším separovaným druhom mohli patriť predovšetkým vyradené elektrické a elektronické zariadenia, žiarivky, možno ďalšie plasty.

Vzhľadom na to, že doterajší zákon nebol veľmi presný a prísny, obce niekedy nemali prehľad o všetkom, čo súvisí s komunálnym odpadom. Teraz, keď zákon presne stanovil niektoré postupy, museli aj obce pristúpiť k presnejšej evidencii, k upresneniu počtu zamestnancov v jednotlivých firmách a zariadeniach, k zisťovaniu počtu prechodne bývajúcich. Získavanie potrebných údajov umožňuje zákon a nie je to ani v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov. Diskutovanou otázkou je, načo sú obciam ďalšie údaje, keď vedú evidenciu obyvateľov. Obce však vedú iba údaje o trvalo bývajúcich. Problémy s vyžadovaním rodného čísla zatienili samotný zmysel zákona o odpadoch a zmenšili aj priestor na informácie, ktoré mali slúžiť občanom skôr na to, aby pochopili zmeny. Nie je jedno, či v občanoch vyvoláme dešpekt voči „smetiam" a vzbudíme v nich pocit, že je to niečo úplne okrajové, alebo či v nich vyvoláme spoluzodpovednosť za ich prístup k odpadom.

O čom rozhodovalo obecné zastupiteľstvo

Od decembra roku 2001 do júna roku 2002 zvolal starosta obce štyri riadne zasadnutia obecného zastupiteľstva na ktorých prijali poslanci nasledovné uznesenia.

4. decembra schválilo všeobecné záväzné nariadenie o vývoze smetí z domácností. Výška poplatku bola stanovená na 220 korún za každú osobu a 400 Sk za výkendový dom na jeden kalendárny rok. Vývoz smetí sa bude realizovať každé dva týždne.

Na základe požiadavky pani S. Očovskej o prenájom miestnosti na masérsko - rehabilitačnú činnosť v zdravotnom stredisku jej túto schválilo s mesačnou platbou nájmu 350 Sk mesačne. Ďalej zobralo na vedomie žiadosť pána J. Žemličku o prenájom miestnosti na bývanie v klube dôchodcov a túto schválilo v dĺžke trvania na pol roka.

Na januárovom zasadnutí OZ (24.1.) plenárne zasadnutie schválilo pre činnosť kuchárky v klube dôchodcov pani O. Čaplovú. Pána J. Žemličku poverilo na návrh starostu obce spravovaním klubu dôchodcov. Finančné ohodnotenie tejto činnosti bude kompenzované nájomným z prenájmu miestnosti. Obecné zastupiteľstvo schválilo rozpočet obce na rok 2002 a poradie stavebných prác, financovaných z voľných prostriedkov na rok 2002. Poradie bolo stanovené nasledovne: (1) Vybudovanie pešej lávky cez hlavný most, (2) Prístrešok na cintoríne v Krmeši (3) Viacúčelová športová plocha na Sigotke. Obecné zastupiteľstvo na záver tohto zasadnutia schválilo odmenu starostovi vo výške 30 % zo základného platu.

Na 32. riadnom zasadnutí OZ zo dňa 7. marca 2002 schválilo komplexný rozbor hospodárenia za rok 2001. Ďalej zobralo na vedomie informáciu okresného oddelenia Policajného zboru v Senci o činnosti dobrovoľných strážcov poriadku Policajného zboru v obci a doporučila starostovi obce túto zverejniť prostredníctvom miestneho rozhlasu. Obecné zastupiteľstvo zobralo na vedomie žiadosť ZO invalidných dôchodcov v Senci o finančný príspevok na rok 2002 a doporučilo starostovi aby uvedená organizácia predložila OÚ v Kráľovej zoznam invalidných dôchodcov tejto organizácie z našej obce a spôsob čerpania finančného príspevku za rok 2001. Obecné zastupiteľstvo schválilo členov vyraďovacej komisie pre inventarizáciu, ktorej budú predsedovia komisií OZ.

26. apríla 2002 sa konalo 33. riadne zasadnutie OZ kde schválilo pracovný poriadok obce Kráľová. Ďalej schválilo rozbor hospodárenia za 1. štvrťrok. OZ zobralo na vedomie žiadosť poľovníckeho združenia v obci o odpredaj pozemku a súhlasilo s jeho odpredajom (časť Jánovský majer) za cenu stanovenú znaleckým posudkom. Kúpno-predajná zmluva bude doplnená o vecné bremeno prednostného práva spätnej kúpy pre obec, pokiaľ by chcelo poľovnícke združenie tento pozemok odpredať. Zároveň OZ súhlasilo so zrušením zmluvy o prenájme maštale v Jánovskom majeri medzi obcou a p. Žemličkom so splatnosťou od 1. 5. 2002.

OZ sa uznieslo na pomenovaní ulíc a uložilo predsedovi komisie pre kultúru a šport do 15. 5. 2002 zvolať komisiu za účasti občanov na záverečné jednanie ohľadne pomenovania ulíc v obci. Z rozpočtu uvoľnuje 100 tisíc korún na realizáciu pomenovania ulíc. OZ schválilo priority z voľných finančných prostriedkov : pešia lávka cez hlavný most a prístrešok na cintoríne v Krmeši, ako i úprava cintorína. Na úpravu cintorína uvoľňuje čiastku 50 000 Sk. Poslanci zobrali na vedomie žiadosť základnej školy o poskytnutie finančného príspevku na opravu vchodových dverí do jedálne a uzniesli sa, že uvedenú žiadosť prehodnotia po presune kompetencií školstva zo štátu na obec. OZ zamietlo žiadosť Slovenského odpadového priemyslu o schválenie investičného zámeru na výstavbu areálu pre spracovanie autovrakov. Ďalej zastupiteľstvo súhlasilo so žiadosťou pána M. Knuta o povolenie výrubu stromu na obecnom pozemku, ktorý ohrozuje životy občanov. Uložilo predsedovi komisie životného prostredia prešetriť sťažnosť pána J. Rakúsa na suseda pána J. Pudmerického.

Pozor na platnosť vodičských preukazov!

Okresný motoristický inšpektorát upozorňuje motoristickú verejnosť, že podľa § 129 ods. 2 zákona č. 315/ 1996 Z.z. vodičské preukazy vydané do 31. 12. 1992 sú platné do 31. 12. 2002.

K vydaniu nového vodičského preukazu je potrebné podať na príslušný okresný dopravný inšpektorát žiadosť o vykonanie zmeny v evidencii vodičov (tlačivá sú na dopravnom inšpektoráte), jednu fotografiu o rozmere 3,5 x 4,5 cm a kolok v sume 100 Sk.Okresný dopravný inšpektorát žiada vodičov aby si preukazy vybavovali priebežne počas roka aby nenastali komplikácie pri ich výmene na konci roka 2002.

Futbalová sezóna 2001/2002

A - mužstvo

Čaputa Marián
Fleško Jozef
Ježovič Igor
Ježovič Ivan
Klučár Marek
Kovács Mihai
Kurčina Ján
Mihalovics Albert
Orth Stanislav
Petrík Ivan
Róka Marek
Schranko Kristián
Slávik Dominik
Slávik Martin
Šuplata Radoslav
Švenda Boris
Tarči Norbert
Terneny Rastislav
Vaktor Marián
Vígh Karol

Výsledky v jarnej časti súťaže:

KpS - Malinovo	1 - 0
Jarovce - KpS	4 - 2
KpS - Chorvátsky Grob	1 - 1
Ružinov - KpS	4 - 1
KpS - Vajnory	5 - 4
Bernolákovo - KpS	2 - 0
KpS - Dúbravka	4 - 2
Dev.N.Ves - KpS	2 - 1
KpS - Petržalka	4 - 3
Tomášov - KpS	2 - 4
KpS - Blatné	2 - 5
Rovinka - KpS	1 - 3
KpS - D.Lužná	0 - 3
KpS - Vrakuňa B	3 - 2
Polygraf - KpS	2 - 1

Tabuľka

1. D.Lužná	101-20	79
2. Ružinov	76-14	73
3. Petržalka	46-32	53
4. Blatné	60-37	52
5. Ch.Grob	55-39	49
6. Bernolákovo	36-53	38
7. Dúbravka	45-69	38
8. Polygraf	44-48	36
9. Tomášov	41-56	35
10. Malinovo	40-40	34
11. Vajnory	46-61	34
12. Rovinka	34-52	32
13. Kráľová	49-72	32
14. Jarovce	31-53	30
15. Dev.N.Ves	35-52	30
16. Vrakuňa B	31-72	22

Dorast

Peter Csenkey
Kamil Konečný
Matej Ježovič
Ján Ruman
Erik Kecskés
Peter Vrábel
Marián Ježovič
Peter Polák
Roman Váczy
Jarolím Mrva
Erik Meszároš
Tomáš Mrva

Výsledky v jarnej časti súťaže:

KpS - Gajary	3 - 0
Modra - KpS	1 - 1
KpS - Kostolište	0 - 0
KpS - Svätý Jur	4 - 0
Viničné - KpS	1 - 4
KpS - Studienka	8 - 0
Kalinkovo - KpS	1 - 1
KpS - Veľké Leváre	3 - 0
Vysoká pri Morave - KpS	3 - 2
KpS - Blatné	2 - 1
Lozorno - KpS	0 - 0
KpS - Dunajská Lužná	0 - 1
KpS - Stupava	1 - 1
Slovenský Grob - KpS	2 - 2

Žiaci

Pavol Malík
Peter Bozsík
Matej Šuplata
Jakub Šuplata
Marek Meszároš
Marek Schmidl
Igor Skalský
Juraj Skalský
Vladimír Takáč
Peter Pažitný
Ján Čaputa
Adrián Takáč
Lukáš Stanislav
Pavol Dubeň
Daniel Gašpar
Vladimír Šuplata
Rudolf Beles
Martin Koiš
Miroslav Líška
Andrej Líška
Michal Koiš
Lukáš Ivičič

Výsledky v jarnej časti súťaže:

KpS - Blatné	0 - 5
Tomášov - KpS	3 - 1
KpS - H.Šúr	1 - 5
KpS - Malinovo	4 - 0
Čataj - KpS	4 - 2
Bernolákovo - KpS	10-0
KpS - Hanuliakovo	3 - 0
Kalinkovo - KpS	3 - 0
KpS - Ivánka p.D.	0 - 6
Igram - KpS	6 - 1
N.Dedinka - KpS	17-0
KpS - Réca	2 - 2
Kaplná - KpS	3 - 0
KpS - Most pri B.	0 - 8

Vylúštenie krížovky zo strany 16:
Dôležité je, ktorým smerom kráčame

Kráľovské zvesti. Časopis pre obyvateľov a priateľov Kráľovej pri Senci. Redaktor a zostavovateľ: Miroslav Daniš. Redakčná rada: PaedDr. D. Paszková, Anna Filipovičová, Jozef Luciak, Viera Gašparová, Mária Koišová, Ľudovít Čapla. Grafika: Vladimír Daniš. Vydáva: Obecný úrad, Kráľová pri Senci, schválené OZ, uznesením 41/02-91. Schválené: OÚ-SC 11/2000. Tlač: Eterna press s.r.o. Do tlače zadané 26.júla 2002. Vychádza štvrťročne.
ISSN 1335-7271

Tanec bábätiek v podaní prváčikov.

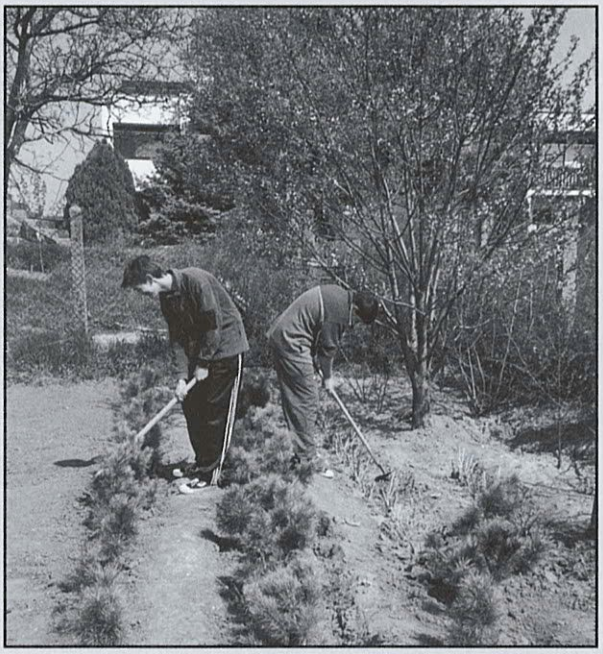

Škola podporujúca zdravie.

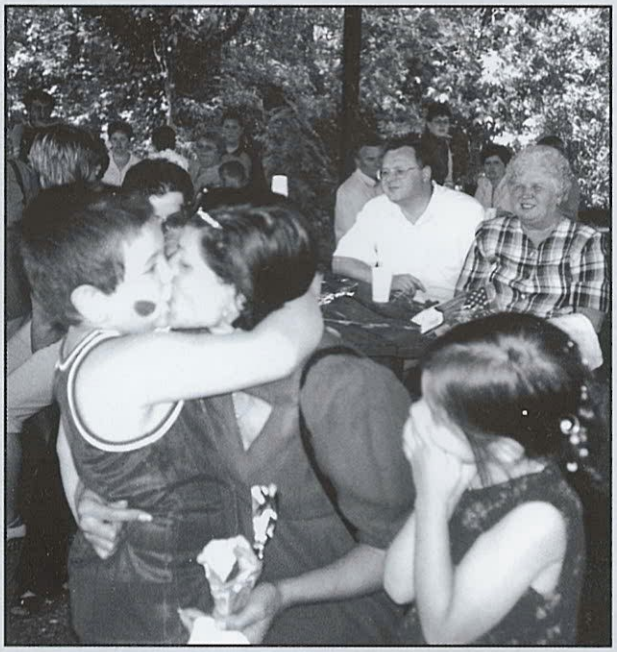

Bozk a medovníkové srdiečko potešilo nejednu mamičku.

Odovzdávanie cien v rámci súťaže o najoriginálnejšiu kraslicu.

Prvá jesenná strašiáda.

Prezentovanie výtvarných prác na tému „Deň Zeme".

ISSN 1335-7271